

ŪKINĖS VEIKLOS ORGANIZATORIUS ŪKININKAS TOMAS MAKSVYTIS

ŪKINĖS VEIKLOS PAVADINIMAS MĒSINIŲ VIŠČIUKŲ (BROILERIŲ) AUGINIMAS

ŪKINĖS VEIKLOS ADRESAS VILKAVIŠKIO R. SAV., GIŽŲ SEN., ORANŲ K.

STADIJA INFORMACIJA ATRANKAI DĖL POVEIKIO APLINKAI VERTINIMO

BYLOS NUMERIS 2018.02 – 380SR – PAV

Planuojamos ūkinės veiklos užsakovas:		Ūkininkas Tomas Maksvytis
Adresas:		Vilkaviškio r. sav., Gižų k.
Atstovaujantis asmuo	Kontaktiniai duomenys	Parašas
Ūkininkas Tomas Maksvytis	Tel. +370 680 40626 El. p. uk.maksvytis@gmail.com	
PAV atrankos informacijos rengėjas:		UAB "Sava ranga"
Adresas:		Savanorių pr. 192-601, Kaunas, LT-44151
Atstovaujantis asmuo	Kontaktiniai duomenys	Parašas
Direktorius	Tel. +370 611 38411	
Irmantas Burinskas	El. p. info@savaranga.lt	
Dokumentus rengė	Kontaktiniai duomenys	Parašas
Karolina Kuncaitienė	Tel. +370 611 38411 El. p. karolina@savaranga.lt	

UAB
„Sava ranga“

Įmonės kodas
302534162

PVM mokėtojo kodas
LT100005838412

Statybininkų g. 11-1
LT-59136 Prienai

Tel.
+370 611 38 411

El. paštas
info@savaranga.lt

KAUNAS 2018

TURINYS

1. Planuojamos ūkinės veiklos organizatoriaus kontaktiniai duomenys	4
2. Planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo dokumento rengėjas	4
3. Planuojamos ūkinės veiklos pavadinimas.	4
4. Planuojamos ūkinės veiklos fizinės charakteristikos	4
5. Planuojamos ūkinės veiklos pobūdis.....	5
6. Žaliavų naudojimas; cheminių medžiagų ir preparatų (mišinių) naudojimas,; radioaktyviųjų medžiagų naudojimas; pavojingųjų ir nepavojingųjų atliekų naudojimas; planuojamos ūkinės veiklos metu numatomas naudoti ir laikyti tokių žaliavų, medžiagų, preparatų (mišinių) ir atliekų kiekis.....	7
7. Gamtos išteklių – vandens, žemės, dirvožemio, biologinės įvairovės naudojimo mastas ir regeneracijos galimybės	8
8. Duomenys apie energijos, kuro ir degalų naudojimą	8
9. Pavojingųjų, nepavojingųjų ir radioaktyviųjų atliekų susidarymas.....	8
10. Nuotekų susidarymas, preliminarus jų kiekis ir užterštumas, jų tvarkymas.....	9
11. Cheminės taršos susidarymas ir jos prevencija.	10
12. Taršos kvapais susidarymas ir jos prevencija.	20
13. Fizikinės taršos susidarymas ir jos prevencija.....	22
14. Biologinės taršos susidarymas ir jos prevencija.....	25
15. Planuojamos ūkinės veiklos pažeidžiamumo rizika dėl ekstremaliųjų įvykių ir (arba) susidariusių ekstremaliųjų situacijų; ekstremaliųjų įvykių ir ekstremaliųjų situacijų tikimybė ir jų prevencija.....	25
16. Planuojamos ūkinės veiklos rizika žmonių sveikatai	26
17. Planuojamos ūkinės veiklos sąveika su kita vykdoma ūkine veikla ir (ar) pagal teisės aktų reikalavimus patvirtinta ūkinės veiklos plėtra gretimuose žemės sklypuose ir (ar) teritorijose	26
18. Planuojamos ūkinės veiklos vykdymo terminai ir eiliškumas.....	26
19. Planuojamos ūkinės veiklos vieta (adresas) pagal Lietuvos Respublikos teritorijos administracinius vienetus, jų dalis, gyvenamąsias vietas ir gatvę; teritorijos, kurioje planuojama ūkinė veikla, žemėlapis su gretimybėmis ne senesnis kaip 3 metų; informacija apie teisę valdyti, naudoti ar disponuoti žemės sklypą ar teritorijas, kuriose yra planuojama ūkinė veikla; žemės sklypo planas, jei parengtas	27
20. Planuojamos ūkinės veiklos teritorijos, gretimų žemės sklypų ar teritorijų funkcinis zonavimas ir teritorijos naudojimo reglamentas pagal patvirtintus teritorijų planavimo dokumentus, taikomos specialiosios žemės naudojimo sąlygos. Informacija apie vietovės inžinerinę infrastruktūrą, urbanizuotas teritorijas, esamus statinius ir šių teritorijų ir (ar) statinių atstumus nuo planuojamos ūkinės veiklos vietos.....	27
21. Informacija apie planuojamos ūkinės veiklos teritorijoje ir gretimuose žemės sklypuose ar teritorijose esančius žemės gelmių išteklius, dirvožemį; geologinius procesus ir reiškinius, geotopus, kurių duomenys kaupiami GEOLIS duomenų bazėje.....	29
22. Informacija apie planuojamos ūkinės veiklos teritorijoje ir gretimuose žemės sklypuose ar teritorijose esantį kraštovaizdį, jo charakteristiką, gamtinį karkasą, vietovės reljefą	30
23. Informacija apie planuojamos ūkinės veiklos teritorijoje ir gretimuose žemės sklypuose ar teritorijose esančias saugomas teritorijas, įskaitant Europos ekologinio tinklo „Natura 2000“ teritorijas, ir jose saugomas Europos Bendrijos svarbos natūralias buveines bei rūšis, kurios registruojamos Saugomų teritorijų valstybės kadastro duomenų bazėje ir šių teritorijų atstumus nuo planuojamos ūkinės veiklos vietos (objekto ar sklypo, kai toks suformuotas, ribos).	32
24. Informacija apie planuojamos ūkinės veiklos teritorijoje ir gretimuose žemės sklypuose ar teritorijose esančią biologinę įvairovę:.....	33
24.1. biotopus, buveines: miškus, jų paskirtį ir apsaugos režimą, pievas, pelkes, vandens telkinius ir jų apsaugos zonas, juostas, jūros aplinką ir kt., jų gausumą, kiekį, kokybę ir regeneracijos galimybes, natūralios aplinkos atsparumą;	33
24.2. augaliją, grybiją ir gyvūniją, ypatingą dėmesį skiriant saugomoms rūšims, jų augavietėms ir radavietėms, kurių informacija kaupiama SRIS duomenų bazėje, jų atstumą nuo planuojamos ūkinės veiklos vietos.....	35
25. Informacija apie planuojamos ūkinės veiklos teritorijoje ir gretimuose žemės sklypuose ar teritorijose esančias jautrias aplinkos apsaugos požiūriu teritorijas – vandens telkinių apsaugos zonas ir pakrantės apsaugos juostas, potvynių zonas, karstinį regioną, požeminio vandens vandenvietes ir jų apsaugos zonas.....	35

2018.02-380SR-PAV	Lapas	Lapų	Laida
	2	42	0

26. Informacija apie planuojamos ūkinės veiklos teritorijos ir gretimų žemės sklypų ar teritorijų taršą praeityje, jeigu jose vykdant ūkinę veiklą buvo nesilaikoma aplinkos kokybės normų.....	36
27. Planuojamos ūkinės veiklos žemės sklypo ar teritorijos išsidėstymas rekreacinių, kurortinių, gyvenamosios, visuomeninės paskirties, pramonės ir sandėliavimo, inžinerinės infrastruktūros teritorijų atžvilgiu, nurodomas atstumus nuo šių teritorijų ir (ar) esamų statinių iki planuojamos ūkinės veiklos vietos.....	36
28. Informacija apie planuojamos ūkinės veiklos žemės sklype ar teritorijoje esančias nekilnojamasias kultūros vertybes, kurios registruotos Kultūros vertybių registre, jų apsaugos reglamentą ir zonas, atstumą nuo planuojamos ūkinės veiklos vietos.....	38
29. Apibūdinamas ir įvertinamas tikėtinas reikšmingas poveikis aplinkos elementams ir visuomenės sveikatai, atsižvelgiant į dydį ir erdvinį mastą; pobūdį; poveikio intensyvumą ir sudėtingumą; poveikio tikimybę; tikėtiną poveikio pradžią, trukmę, dažnumą ir grįžtamumą; suminį poveikį su kita vykdoma ūkine veikla ir (arba) pagal teisės aktų reikalavimus patvirtinta ūkinės veiklos plėtra gretimosse teritorijose, ir galimybes išvengti reikšmingo neigiamo poveikio ar užkirsti jam kelią	39
29.1. gyventojams ir visuomenės sveikatai, įskaitant galimą poveikį gyvenamajai, rekreacinei, visuomeninei aplinkai dėl fizikinės, cheminės, biologinės taršos, kvapų.....	39
29.2. biologinei įvairovei, įskaitant galimą poveikį natūralioms buveinėms dėl jų užstatymo arba kitokio pobūdžio sunaikinimo, pažeidimo ar suskaidymo, hidrologinio režimo pokyčio, miškų suskaidymo, želdinių sunaikinimo ir pan.; galimas natūralių buveinių tipų plotų sumažėjimas, saugomų rūšių, jų augaviečių ir radaviečių išnykimas ar pažeidimas, galimas reikšmingas poveikis gyvūnų maitinimuisi, migracijai, veisimuisi ar žiemojimui;	39
29.3. saugomoms teritorijoms ir Europos ekologinio tinklo „Natura 2000“ teritorijoms	40
29.4. žemei ir dirvožemiui, pavyzdžiui, dėl cheminės taršos; dėl numatomų didelės apimties žemės darbų; gausaus gamtos išteklių naudojimo; pagrindinės žemės naudojimo paskirties pakeitimo;.....	40
29.5. vandeniui, paviršinių vandens telkinių apsaugos zonoms ir (ar) pakrantės apsaugos juostoms, jūros aplinkai	40
29.6. orui ir klimatui.....	40
29.7. kraštovaizdžiui, pasižyminčiam estetinėmis, nekilnojamosiomis kultūros ar kitomis vertybėmis, rekreaciniais ištekliais, ypač vizualiniu poveikiu dėl reljefo formų keitimo, poveikiu gamtiniam karkasui;	41
29.8. materialinėms vertybėms.....	41
29.9. nekilnojamosioms kultūros vertybėms	41
30. Galimas reikšmingas poveikis Tvarkos aprašo 29 punkte nurodytų veiksmų sąveikai.....	41
31. Galimas reikšmingas poveikis Tvarkos aprašo 29 punkte nurodytiems veiksniams, kurį lemia planuojamos ūkinės veiklos pažeidžiamumo rizika dėl ekstremaliųjų įvykių.....	41
32. Galimas reikšmingas tarpvalstybinis poveikis aplinkai.....	41
33. Numatomos priemonės galimam reikšmingam neigiamam poveikiui aplinkai išvengti, užkirsti jam kelią....	41

Priedai:

- 1 priedas.** Deklaracija, 2 lapai
- 2 priedas.** Ūkininko pažymėjimas, 2 lapai
- 3 priedas.** Nekilnojamojo turto registro centrinio duomenų banko išrašas, 3 lapai
- 4 priedas.** Žemės sklypo planas M 1:5 000, 2 lapai
- 5 priedas.** Nuomos sutartis, 3 lapai
- 6 priedas.** Pasėlių deklaracija, 9 lapai
- 7 priedas.** Saugos duomenų lapai, 20 lapų
- 8 priedas.** LHMT pažyma, 2 lapai
- 9 priedas.** Oro taršos sklaidos žemėlapis, 19 lapų
- 10 priedas.** Kvapų matavimo protokolai, 3 lapai
- 11 priedas.** Kvapo sklaidos žemėlapis, 2 lapai
- 12 priedas.** Triukšmo sklaidos žemėlapis, 5 lapai
- 13 priedas.** Kaimo plėtros žemėtvarkos projekto žemės ūkio veiklai reikalingų pastatų statybos vietai parikti sprendinių planas, 1 lapas

2018.02-380SR-PAV	Lapas	Lapų	Laida
	3	42	0

I. INFORMACIJA APIE PLANUOJAMOS ŪKINĖS VEIKLOS ORGANIZATORIŲ

1. Planuojamos ūkinės veiklos organizatoriaus kontaktiniai duomenys

Ūkininkas Tomas Maksvytis
Ūkio identifikavimo kodas: 6552847,
Adresas: Vilkaviškio r. sav., Gižų k.,
Kontaktiniai duomenys: el. p. uk.maksvytis@gmail.com, tel. +370 680 40626

2. Planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo dokumento rengėjas

UAB „Sava ranga“
Įmonės kodas 302534162,
Savanorių pr. 192 – 601, LT-44151, Kaunas
Tel. 8-611 38411
El. p.: info@savaranga.lt

Kontaktinis asmuo:
Aplinkosaugos specialistė Karolina Kuncaitienė
Tel. 8-611 38411
El. p.: karolina@savaranga.lt

II. PLANUOJAMOS ŪKINĖS VEIKLOS APRAŠYMAS

3. Planuojamos ūkinės veiklos pavadinimas, nurodant atrankos dėl PAV atlikimo teisinį pagrindą (Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo 2 priedo punktą (-us)).

Planuojamos ūkinės veiklos (PŪV) pavadinimas – mėšinių viščiukų (broilerių) auginimas.

PŪV informacija atrankai dėl poveikio aplinkai vertinimo parengta vadovaujantis LR planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo Nr. I-1495 II priedo 1.1.17 punktu – intensyvus gyvūnų ar paukščių auginimas statiniuose, jeigu vietų jiems laikyti yra: broileriams – mažiau kaip 85 000, bet daugiau kaip 20 000.

Informacija atrankai dėl PAV parengta vadovaujantis LR Aplinkos ministro 2017 m. spalio 16 d. įsakymu D1-845 „Dėl Planuojamos ūkinės veiklos atrankos dėl poveikio aplinkai vertinimo tvarkos aprašo patvirtinimo“, kitais teisiniais aktais bei norminiais dokumentais.

4. Planuojamos ūkinės veiklos fizinės charakteristikos: žemės sklypo plotas ir planuojama jo naudojimo paskirtis ir būdas (būdai), funkcinės zonos, planuojamas užstatymo plotas, numatomi statiniai, įrenginiai ir jų paskirtys, reikalinga inžinerinė infrastruktūra (pvz., inžineriniai tinklai (vandentiekio, nuotekų šalinimo, šilumos, energijos ir kt.), susisiekimo komunikacijos, kai tinkama, griovimo darbų aprašymas.

Ūkinė veikla planuojama Vilkaviškio r. sav., Gižų sen., Oranų k. esančiame žemės sklype. Sklypo kadastrinis numeris 3918/0002:9850 Gižų k. v. Sklypo plotas – 32,6785 ha. Pagrindinė naudojimo paskirtis – žemės ūkio, žemės sklypo naudojimo būdas – kiti žemės ūkio paskirties žemės sklypai. Žemės sklypo planas pateikiamas prieduose. Šiuo metu sklype yra ariama žemė.

Numatoma pastatyti du kitos (fermų) paskirties pastatus (paukštides). Numatomas užstatymo plotas 5000 m². Pašarų laikymui prie kiekvienos paukštides numatoma įrengti po tris lesalų talpyklas apytiksliai po 30 m³ talpos. Kritusių paukščių konteinerio apsaugai nuo tiesioginių saulės spindulių numatoma įrengti stoginę. Susidariusio mėšlo laikymui įrengiama mėšlidė.

2018.02-380SR-PAV	Lapas	Lapų	Laida
	4	42	0

1 pav. Statinių išdėstymo schema.

Į sklypą bus atvesta elektra. Ūkio aprūpinimui vandeniū ūkinės veiklos sklype numatoma įrengti grėžinį. Ūkyje susidaranti būtinos nuotekos kartu su plovimo nuotekomis kaupiamos srutų kaupykloje ir naudojamos laukams tręšti.

5. Planuojamos ūkinės veiklos pobūdis: produkcija, technologijos ir pajėgumai (planuojant esamos veiklos plėtrą, nurodyti ir vykdomos veiklos technologijas ir pajėgumus).

Vadovaujantis Ekonominės veiklos rūšių klasifikatoriumi, patvirtintu Statistikos departamento prie LRV generalinio direktoriaus 2007-10-31 įsakymu Nr. DĮ-226 „Dėl Ekonominės veiklos rūšių klasifikatoriaus patvirtinimo“, ūkinė veikla priskiriama naminių paukščių auginimo mėsai ir kiaušinių gavybos (kodas 01.47.10) sričiai.¹

1 lentelė. Planuojamos ūkinės veiklos charakteristika.

Sekcija	Skyrius	Grupė	Klasė	Poklasis	Pavadinimas
A					ŽEMĖS ŪKIS, MIŠKININKYSTĖ IR ŽUVININKYSTĖ
	01				Augalininkystė ir gyvulininkystė, medžioklė ir susijusių paslaugų veikla
		01.4			Gyvulininkystė
			01.47		Naminių paukščių auginimas
				01.47.10	Naminių paukščių auginimas mėsai ir kiaušinių gavybai

¹ Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas, <http://osp.stat.gov.lt/static/evrk2.htm>

2018.02-380SR-PAV	Lapas	Lapų	Laida
	5	42	0

Projektinė situacija. Paukštininkystės ūkyje vienu metu planuojama laikyti iki 84000 viščiukų broilerių iki 6 savaičių amžiaus. Paukščių auginimo ciklas trunka 61 dieną, tame tarpe 43 dienos broilerių auginimas ir 18 dienų patalpų valymas, dezinfekavimas ir paruošimas naujam ciklui. Per metus numatomi šeši auginimo ciklai. Planuojama užauginti iki 504000 viščiukų broilerių per metus. Ūkio statinių kompleksą sudarys dvi paukštідės po 42000 vietų, mėšlidė, sрутų kauptuvas ir dezbarjerai įrengiami prie įvažiavimų į sklypą.

Technologinio proceso seka tokia:

- kraiko atvežimas ir paskleidimas paukštідėse;
- lesinimo ir girdymo sistemų sumontavimas;
- vienadienių viščiukų atvežimas į paukštідes;
- viščiukų auginimas iki 43 dienų;
- užaugintų broilerių išvežimas realizavimui;
- mėšlo išvežimas iš paukštідžių;
- paukštідžių patalpų valymas;
- lesinimo ir girdymo sistemų iškėlimas, valymas ir dezinfekavimas;

Paukščiai laikomi ant šiaudų kraiko. Paukščių girdymui ir šėrimui planuojama sumontuoti automatines šėryklų bei nipelinių girdyklų linijas, sudarant sąlygas laisvai palesti ir atsigeri.

Ruošiantis vienadienių viščiukų priėmimui, pirmiausia į paukštідes atvežamos kraikas ir paskleidžiamos jose apie 4-5 cm storio sluoksniu. Vienam auginimo ciklui dvejuose paukštідėse planuojama sunaudoti apie 100 t kraiko. Vienadieniai viščiukai į ūkį atvežami tiekėjo transportu. Viščiukai atvežti į paukštідę iškraunami paukštідės viduje.

Prie kiekvienos paukštідės bus įrengiama po tris lesalų talpyklas, kurių kiekvienos talpa apytiksliai 30 m³. Iš talpyklų lesalai tiesiogiai paduodami į lesinimo linijas. Lesalinės užpildomos vienu metu ir nesukeliant triukšmo. Lesalai į ūkį tiekiami specializuotu transportu tiesiogiai iš pašarų gamintojų.

Užauginti 6 savaičių amžiaus viščiukai specialiu transportu išvežami realizavimui. Paukštідėje numatomi dveji vartai abiejuose pastato galuose – vieni skirti vienadienių viščiukų atvežimui į paukštідę, kiti skirti mėšlo šalinimui, bei viščiukų broilerių išvežimui realizavimui.

Pasibaigus auginimo ciklui ir išvežus visus paukščius, vykdomas paukštідžių valymas ir dezinfekavimas. Pirmiausia vykdomas kraikinio mėšlo šalinimas iš paukštідės. Mėšlas tiesiogiai iš paukštідės traktoriniu krautuvu vežamas į gale tvarto įrengiamą kraikinio mėšlo mėšlidę.

Iš paukštідžių išvežus mėšlą vykdomas jų plovimas. Plovimas vykdomas naudojant aukšto slėgio plovimo įrenginį. Plovimo metu susidariusioms nuotekoms surinkti numatoma tarp paukštідžių įrengti šulinėlį (siurblynę), iš kurio nuotekos požeminiais tinklais siurblio pagalba bus transportuojamos į sрутų kauptuvą (sрутų lagūną ar rezervuarą). Sрутų kauptuve tilps visos ūkyje susidarančios plovimo nuotekos, užterštos lietaus nuotekos nuo kraikinio mėšlo aikštelės, bei buitinės nuotekos susidarančios per 6 mėnesių kaupimo laikotarpį. Nuotekos augalų vegetacijos laikotarpiu naudojamos laukų tręšimui.

Baigus plovimo procesą vykdomas paukštідės dezinfekavimas. Dezinfekavimas vykdomas dviem būdais: Šlapias dezinfekavimas – paukštідės sienos, grindys, lubos ir paukštідės įrenginiai padengiami specialiu dezinfekavimo tirpalu. Aerosolinis dezinfekavimas - visam paukštідės tūriui – vykdomas paruošus paukštідę naujam auginimo ciklui. Atliekant dezinfekavimą šlapiuoju būdu bus naudojamas nedidelis kiekis tirpalo, kuris po dezinfekcijos išgaruos ir išdžius, nuotekos nesusidarys.

Mėšlo susidarymas ir tvarkymas. Mėšlo kiekis skaičiuojamas pagal „Paukštininkystės ūkių technologinio projektavimo taisyklių“ ŽŪ TPT 04:2012, patvirtintų Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2012 m. birželio 21 d. įsakymu Nr. 3D-473, 207 punktą. Vidutinis susidarantis mėšlo kiekis per mėnesį – 2,5 m³/1000 viščiukų broilerių (skaičiavimuose naudojamas vidutinis susidarančio mėšlo

2018.02-380SR-PAV	Lapas	Lapų	Laida
	6	42	0

kiekis per mėnesį, kadangi skaičiuojamas susidarantis mėšlas viso gyvenimo ciklo, o ne auginimo laikotarpio pabaigos).

Susidarantis mėšlo kiekis per 6 mėn.:

$$84 \text{ tūkst.} \times 2,5 \text{ m}^3/\text{mėn.} \times 6 \text{ mėn.} = 1260 \text{ m}^3.$$

Planuojamas vidutinis mėšlo rietuvės aukštis 3 m. Parenkamas mėšlidės dydis 18 m x 30 m. Mėšlidės plotas 540 m², išnaudojimo koeficientas 0,8, naudinga talpa – 1296 m³. Mėšlidėje tilps visos per 6 mėnesius susidarantis kraikinis mėšlo kiekis. Kraikinis mėšlas dengiamas kraiku, kad nemalonūs kvapai neterštų aplinkos.

Paukštidžių komplekse numatoma laikyti iki 34 SG (sutartinių gyvulių). Mėšlo skleidimo poreikis vienam broileriui – 0,00024 ha, bendras mėšlo skleidimo ploto poreikis – 20,16 ha. Susidarantis mėšlas bus skleidžiamas ūkininkui nuosavybės teise priklausančiuose žemės sklypuose. 2017 m. ūkininkas deklaravo 145,87 ha pasėlių (pasėlių deklaracijos kopija pateikiama prieduose).

6. Žaliavų naudojimas; cheminių medžiagų ir preparatų (mišinių) naudojimas, įskaitant ir pavojingų cheminių medžiagų ir preparatų (cheminių mišinių) naudojimą (nurodant jų pavojingumo klasę ir kategoriją); radioaktyviųjų medžiagų naudojimas; pavojingųjų (nurodant pavojingųjų atliekų technologinius srautus) ir nepavojingųjų atliekų (nurodant atliekų susidarymo šaltinį arba atliekų tipą) naudojimas; planuojamos ūkinės veiklos metu numatomas naudoti ir laikyti tokių žaliavų, medžiagų, preparatų (mišinių) ir atliekų kiekis.

Vykiant ūkinę veiklą radioaktyvios medžiagos nenaudojamos. Patalpų ir įrangos dezinfekavimui naudojamos cheminės medžiagos pateiktos lentelėje. Naudojamų cheminių medžiagų saugos duomenų lapai pateikiami prieduose.

2 lentelė. Cheminių medžiagų ir žaliavų naudojimo ir laikymo kiekiai.

Medžiagos pavadinimas	Sunaudojimas per metus	Didžiausias laikomas kiekis objekte
Kombinuotieji pašarai	2334 t	24 t
Kraikas	600 t	-
Dezinfekantas KICKSTART	156 l	Nesandėliuojama. Reikiamas kiekis tiekiamas vykdant dezinfekavimą
Koncentruotas dezinfekcinis tirpalas FAM 30	95 l	20 l

Dezinfekantas KICKSTART naudojamas paukštidės dezinfekavimui objekte nesandėliuojamas – reikiamas medžiagos kiekis tiekiamas vykdant dezinfekavimo darbus.

Paukščių auginimo ūkyje prie įvažiavimų į teritoriją bus įrengiami dezinfekciniai barjerai, skirti į ūkio teritoriją patenkančių ir išvykstančių transporto priemonių dezinfekcijai, siekiant sumažinti ligų patekimą į ūkį ir iš jo. Šiuose barjeruose yra naudojama dezinfekcinė priemonė jodo pagrindu „FAM30“. Priemonė naudojama atvykstančių automobilių ratų dezinfekavimui (apipurškiant transporto priemonės ratus) laikoma originalioje didelio tankio polietileno 20 l talpoje su užsukamu dangteliu sandėlyje paukštidės pastate.

Paukštidžių kreikimui ūkyje naudojami šiaudai. Vienam auginimo ciklui reikalinga 100 t šiaudų, (400 m³ presuotų šiaudų). Metinis šiaudų poreikis – 600 t. (2400 m³ presuotų šiaudų). Kraikas ūkio teritorijoje nesandėliuojamas. Kraikas tiekiamas kreikimo metu. Paukščių lesinimui bus naudojami kombinuotieji lesalai. Sunaudojamas vidutinis lesalų kiekis 1 kg gyvo svorio išauginti yra 1,85 kg. Sunaudojamas lesalų kiekis iki 2,5 kg gyvo svorio išauginti – 4,63 kg. Tokiu atveju ūkio pašarų poreikis bus 389 t per augimo ciklą arba 2334 t/metus.

2018.02-380SR-PAV	Lapas	Lapų	Laida
	7	42	0

7. Gamtos išteklių (gyvosios ir negyvosios gamtos elementų) – vandens, žemės (jos paviršiaus ir gelmių), dirvožemio, biologinės įvairovės naudojimo mastas ir regeneracijos galimybės.

Ūkinėje veikloje vanduo bus naudojamas buitiniams ir technoliniams reikmėms. Geriamasis vanduo bus tiekiamas iš numatomo įrengti gręžinio. Vienu metu objekte dirbs iki 2 darbuotojų (buitinis vanduo skaičiuojamas pagal ŽŪ TPT 04:2012 „Paukštininkystės ūkių pastatų technologinio projektavimo taisyklės“ LRŽŪM 2012 06 21 Nr. 3D-473“).

Vandens norma 1 darbuotojui - 70 l/parą;

$Q_{\text{paros}} = 2 \times 70,0 = 140 \text{ l/parą} = 0,140 \text{ m}^3$;

$Q_m = 0,140 \times 365 = 51,1 \text{ m}^3/\text{metus}$;

Technologiniame procese vanduo naudojamas paukščių girdymui, priežiūrai ir patalpų plovimui.

Pagal ŽŪ TPT 04:2012 „Paukštininkystės ūkių pastatų technologinio projektavimo taisyklės“ LRŽŪM 2012 06 21 Nr. 3D-473, keičiant paukščių grupes paukštidėse joms valyti sunaudojama 10 – 15 litrų/m² vandens. Bendras ūkio paukštidžių plotas sudaro 5000 m².

$5000 \text{ m}^2 \times 15 \text{ l/m}^2 = 75000 \text{ l} = 75 \text{ m}^3 \times 6 \text{ ciklai/m} = 450 \text{ m}^3/\text{m}$.

3 lentelė. Vandens poreikis paukščiams per auginimo ciklą.

Paukščių grupė	Paukščių skaičius	Vandens reikmė vienam paukščiui l/dieną (iš jo girdymui)	Dienų skaičius paukščių auginimo cikle	Vandens poreikis paukščių grupei per auginimo ciklą, m ³
Viščiukai broileriai iki 6 sav. amžiaus	84 000	0,19 (0,15)	43	686,28

Paukščių priežiūrai ir girdymui per vieną auginimo ciklą bus sunaudojama 686,28 m³ vandens, per metus planuojami 6 auginimo ciklai, taigi metinis vandens poreikis bus 4117,68 m³.

Bendras ūkio vandens poreikis yra: $450 \text{ m}^3 + 4117,68 \text{ m}^3 + 51,1 \text{ m}^3 = 4618,78 \text{ m}^3/\text{metus}$.

8. Duomenys apie energijos, kuro ir degalų naudojimą (planuojamas sunaudoti kiekis per metus).

Paukštidžių šildymui bus naudojamas dyzelinas. Kuras bus tiekiamas iš kieme numatomo įrengti dyzelino rezervuarinio įrenginio. Numatomos trys požeminės dyzelino talpyklos po 9 m³ talpos.

Paukštidės elektros energija bus aprūpinamos prisijungus prie numatomo sklype įrengti elektros įvado.

4 lentelė. Energetinių išteklių naudojimo mastas.

Eil. Nr.	Energetiniai ištekliai	Pavojingumas	Vnt.	Kiekis
1.	Elektros energija	Nepavojinga	kWh/m.	50 000
2.	Dyzelinas	Pavojingas, degus	t	324

9. Pavojingųjų, nepavojingųjų ir radioaktyviųjų atliekų susidarymas, nurodant atliekų susidarymo vietą, kokios atliekos susidaro (atliekų susidarymo šaltinis arba atliekų tipas), planuojamas jų kiekis, jų tvarkymas.

Auginant mėsinius paukščius (broilerius) susidarys gamybinės ir buitinės atliekos. Šios atliekos sudarys nedidelius kiekius ir pagal sutartį bus perduodamos perdirbimo įmonėms.

2018.02-380SR-PAV	Lapas	Lapų	Laida
	8	42	0

5 lentelė. Ūkyje susidarančių atliekų kiekiai.

Atliekos			Atliekų susidarymo šaltinis	Susidarymas per metus
Kodas	Pavadinimas	Pavojingumas		
1	2	3	4	5
02 02 02	Kritę viščiukai	Nepavojingos	Ūkinė veikla	15000 vnt.
20 03 01	Mišrios komunalinės atliekos	Nepavojingos	Ūkinė veikla	0,75 t

Gamybinės atliekos. Kritusius paukščius, kitus šalutinius gyvūninius produktus, ūkis pagal sutartį perduos šalutinių gyvūninių produktų tvarkymo įmonei UAB „Rietavo veterinarinė sanitarija“. Sutartį numatoma pasirašyti iki veiklos vykdymo pradžios.

Kritę paukščiai iš paukštidžių surenkami kiekvieną dieną ir iki išvežimo (išvežami tris kartus per savaitę) laikomi sandariame paženklintame nerūdijančio plieno, šalutiniams gyvūniniams produktams laikyti skirtame konteineryje (talpa ~700 kg) – laikantis veterinarinių reikalavimų (vadovaujantis valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos direktoriaus 2015 m. spalio 30 d. įsakymu Nr. B1-955, dėl biologinio saugumo priemonių paukštininkystės ūkiams patvirtinimo). Konteineris laikomas specialiai tam įrengiamoje vietoje – sklype, prie įvažiavimo į teritoriją, kad UAB „Rietavo veterinarinė sanitarija“ transportas atvykęs pakeisti konteinerį nevažiuotų į teritoriją. Konteinerio apsaugai nuo tiesioginių saulės spindulių numatoma įrengti stoginę. Per metus gali susidaryti iki 15000 vnt. kritusių paukščių.

Buitinės atliekos. Tai įvairi vienkartinio panaudojimo tara, higienos tikslams naudojamas polietilenas, popierius, nedidelė dalis stiklo duženų ir kt. Šių atliekų surinkimui bus pastatyti konteineriai, kurie išvežami pagal sudarytą sutartį su atliekas tvarkančia įmone.

Statybinės atliekos. Paukštidžių statybos darbų metu susidarys statybinės atliekos. Statybinės atliekos bus tvarkomos vadovaujantis aplinkosauginiais reikalavimais bei normomis. Statybinės atliekos, netinkamos naudoti statybos aikštelėje ar perdirbti, bus išvežamos sudarius sutartį su statybinės atliekas tvarkančia įmone. Statybinės atliekos iki išvežimo ar jų panaudojimo pagal atskiras jų rūšis, kaupiamos konteineriuose, talpyklose ir pan. Statybos darbų metu susidarys statybinės atliekos, kurios bus tvarkomos, vadovaujantis Statybinių atliekų tvarkymo taisyklėmis bei bendrosiomis Atliekų tvarkymo taisyklėmis. Pagal pastarųjų taisyklių 2 priedą statybos periodo atliekos priskiriamos „statybinėms ir griovimo atliekoms“ (17 skyrius). Tai — nepavojingos atliekos.

Statybinės atliekos bus rūšiuojamos statybos aikštelėje. Nepavojingos statybinės atliekos gali būti saugomos statybvietėje ne ilgiau kaip vienerius metus nuo jų susidarymo dienos, tačiau ne ilgiau kaip iki statybos darbų pabaigos.

10. Nuotekų susidarymas, preliminarus jų kiekis ir užterštumas, jų tvarkymas.

Buitinės nuotekos ūkyje susidaro iš personalo buitinių patalpų. Buitinių nuotekų kiekis atitinka buitiniams reikmėms suvartoto vandens kiekį. Ūkyje vienu metu dirbs iki 2 darbuotojų (buitinis vanduo skaičiuojamas pagal ŽŪ TPT 04:2012 „Paukštininkystės ūkių pastatų technologinio projektavimo taisyklės“ LRŽŪM 2012 06 21 Nr. 3D-473“).

Vandens norma 1 darbuotojui - 70 l/parą;

$Q_{\text{paros}} = 2 \times 70,0 = 140 \text{ l/parą} = 0,140 \text{ m}^3$;

$Q_{\text{m}} = 0,140 \times 365 = 51,1 \text{ m}^3/\text{metus}$;

Ūkyje susidarančios buitinės nuotekos kartu su plovimo nuotekomis kaupiamos srutų kaupykloje ir naudojamos laukams tręšti.

Vadovaujantis LR aplinkos ministro ir LR žemės ūkio ministro 2011.09.26 įsakymu Nr. D1-735/3D-700 (Valstybės žinios, 2011-09-30, Nr. 118-5583) patvirtinto "Mėšlo ir srutų tvarkymo aplinkosaugos reikalavimų aprašo“ 31.1.2. punktu nevalytos buitinės ir kitos artimos jų sudėčiai nuotekos gali būti kaupiamos srutų kauptuvuose ar srutų surinkimo ir kaupimo įrenginiuose, jeigu

2018.02-380SR-PAV	Lapas	Lapų	Laida
	9	42	0

numatomų kaupti nuotekų kiekis per metus neviršys 20 % viso per metus susidariusio srutų ar skystojo mėšlo kiekio.

Per metus ūkyje susidarys $803,32 \text{ m}^3$ srutų/nuotekų. Buitinių nuotekų kiekis ($51,1 \text{ m}^3/\text{m.}$) sudaro 6,36 % viso per metus susidariusio srutų ir skystojo mėšlo kiekio.

Gamybinės nuotekos susidarančios plaunant paukštides ir jų įrenginius savitaka surenkamos į numatomą šulinėlį šalia paukštidžių, iš kurio plovimo nuotekos persiurbiamos kaupimui į srutų rezervuarą.

Paukštininkystės ūkių pastatų ir įrenginių plovimo nuotekų kiekis yra lygus sunaudojamo tiems tikslams vandens kiekiui. Pagal ŽŪ TPT 04:2012 „Paukštininkystės ūkių pastatų technologinio projektavimo taisyklės“ LRŽŪM 2012 06 21 Nr. 3D-473, keičiant paukščių grupes paukštidede joms valyti sunaudojama 10–15 litrų/ m^2 vandens. Paukštides plotas sudaro $5000 \text{ m}^2 \times 15 \text{ l/m}^2 = 75000 \text{ l} = 75 \text{ m}^3 \times 6 \text{ ciklai/m.} = 450 \text{ m}^3/\text{m.}$

Paviršinės nuotekos nuo kraikinio mėšlo mėšlidės surenkamos į nuotekų surinkimo šulinėlį, iš kurio perpumpuojamos į srutų kauptuvą. Planuojamas nuotekų susidarymo kiekis per 6 mėn. kaupimo laikotarpį: $540 \text{ m}^2 \times 0,3 \text{ m/m}^2 \times 0,73 = 118,26 \text{ m}^3$.

6 lentelė. Nuotekų kiekiai susidarantys ūkyje.

Nuotekos	Iš viso nuotekų per 6 mėn., m^3	Iš viso nuotekų per metus., m^3
Paukštidžių plovimo nuotekos ($5000 \text{ m}^2 \times 15 \text{ l/m}^2 = 75000 \text{ l} = 75 \text{ m}^3 \times 6 \text{ ciklai/m.}$)	225	450
Nuotekos iš kraikinio mėšlo mėšlidės ($540 \text{ m}^2 \times 0,3 \text{ m/6mėn.} \times 0,73$)	118,26	236,52
Krituliai į srutų kauptuvą ($150 \text{ m}^2 \times 0,3 \text{ m/6mėn.} \times 0,73$)	32,85	65,7
Buitinės nuotekos (2 žm. $\times 0,07 \text{ m}^3 \times$ dienų sk.)	25,55	51,1
Iš viso	401,66	803,32

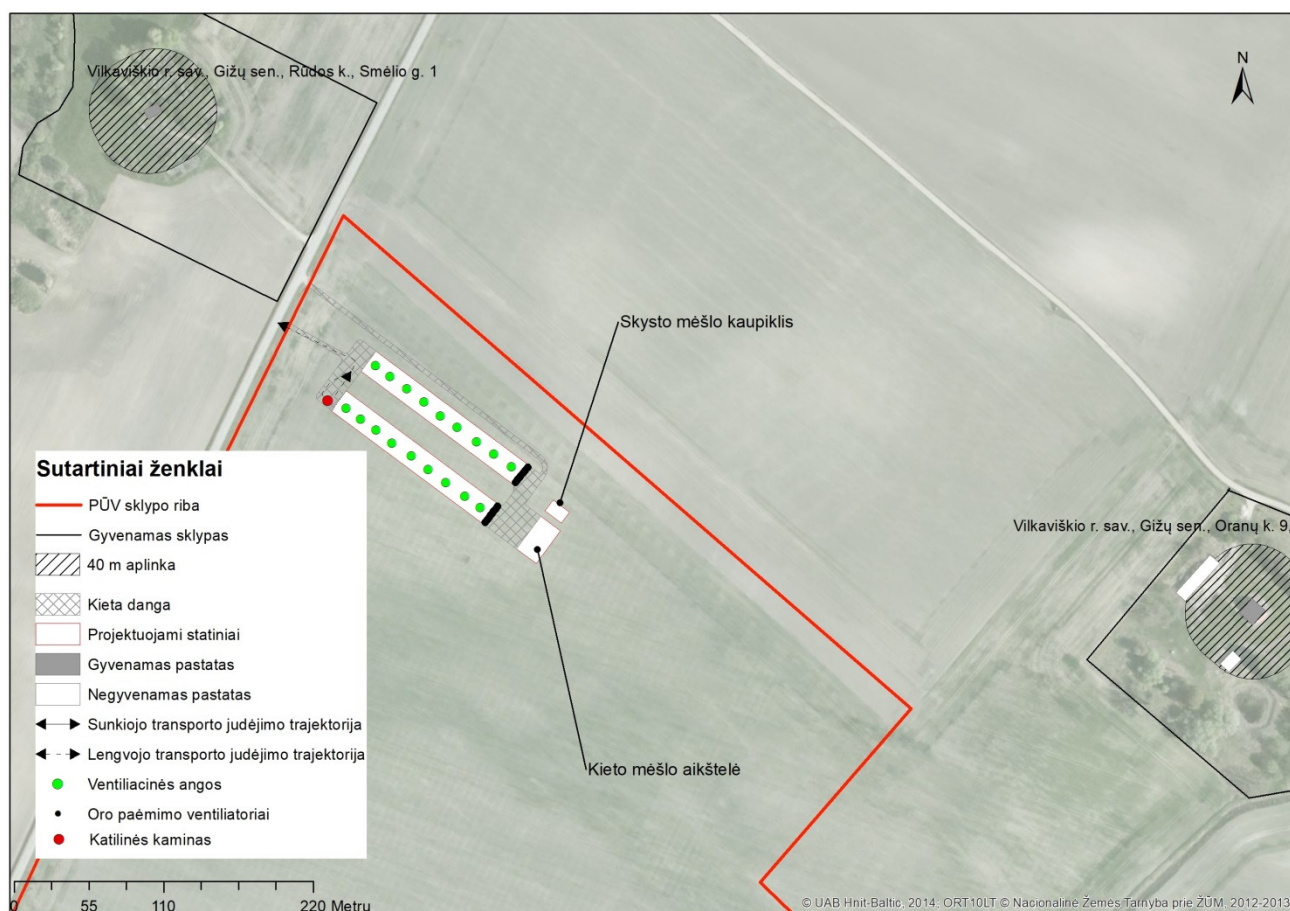
Ūkyje reikalinga nuotekų sukaupimo talpa $401,66 \text{ m}^3$. Numatomas 150 m^2 ploto ir 3 m gylio srutų kauptuvas, kurio talpa bus 450 m^3 .

Lietaus nuotekos nuo pastatų stogų bus surenkamos į sklype naujai įrengiamus lietaus nuotekų surinkimo tinklus, kuriais išleidžiamos į sklype esanti melioracijos griovį.

11. Cheminės taršos susidarymas (oro, dirvožemio, vandens teršalų, nuosėdų susidarymas, preliminarus jų kiekis ir teršalų skaičiavimai, atitiktis ribiniams dydžiams) ir jos prevencija.

Planuojamo objekto veikla bus vykdoma 24 val. paroje, 365 dienų metuose. Transporto veikla numatoma, jog bus vykdoma 8-17 valandomis, 7 dienas per savaitę.

2018.02-380SR-PAV	Lapas	Lapų	Laida
	10	42	0

2 pav. Situacijos schema

11.1 Oro ir kvapų vertinimo metodika ir programinė įranga

Oro ir kvapų tarša įvertinta matematiniu modeliu „ISC - AERMOD-View“. AERMOD modelis skirtas pramoninių ir kitų tipų šaltinių ar jų kompleksų išmetamų teršalų sklaidai aplinkoje skaičiuoti. Vadovaujantis Aplinkos apsaugos agentūros direktoriaus 2008 m. gruodžio 9 d. Nr. AV – 200 įsakymu „Dėl ūkinės veiklos poveikiui aplinkos orui vertinti teršalų sklaidos skaičiavimo modelių pasirinkimo rekomendacijų patvirtinimo“ LR Aplinkos ministerija AERMOD įvardina kaip vieną iš modelių, kurie gali būti naudojami atliekant strateginę bei išsamų poveikio aplinkai bei sveikatos vertinimus.

Siekiant užtikrinti maksimalų modelio rezultatų tikslumą, į jį suvesti analizuojamai teritorijai būdingi parametrai:

- **Sklaidos koeficientas (Urbanizuota/kaimiška)**

Šis koeficientas modeliui nurodo, kokie šilumos kiekiai yra išmetami nagrinėjamoje teritorijoje. Šiuo atveju naudotas kaimiškos vietovės koeficientas- „Rural“.

- **Rezultatų vidurkinimo laiko intervalas**

Atliekant teršalų sklaidos modeliavimą nagrinėjamam objektui parinkti vidurkinimo laiko intervalai, atitinkantys konkrečiam teršalui taikomos ribinės vertės vidurkinimo laiko intervalai.

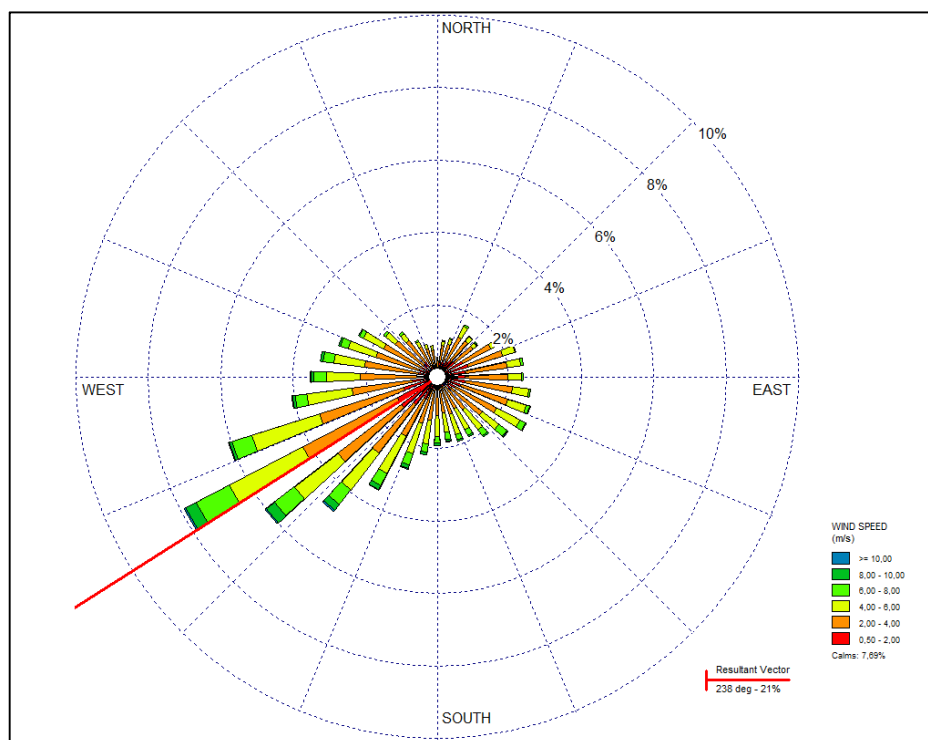
- **Taršos šaltinių nepastovumo koeficientai**

Šie koeficientai nurodo, ar teršalas yra išmetamas pastoviai ar periodiškai.

- **Meteorologiniai duomenys**

Atliekant teršalų sklaidos matematinį modeliavimą konkrečiu atveju naudojamas arčiausiai nagrinėjamos teritorijos esančios hidrometeorologijos stoties, penkių metų meteorologinių duomenų paketas. Šiuo atveju naudoti Kybartų hidrometeorologijos stoties duomenys (Sutarties pažyma ataskaitos priede).

2018.02-380SR-PAV	Lapas	Lapų	Laida
	11	42	0

3 pav. Kybartų OKT vėjo rožė.

- **Receptorių tinklas**

Receptorių tinklas reikalingas sumodeliuoti sklaidą ir suskaičiuoti koncentracijų vertės iš anksto numatytose teritorijose tam tikrame aukštyje. Šiuo atveju teršalai modeliuojami 1,7 m aukštyje, o tarpai tarp receptorių, 50, 100 m. Arčiau taršos šaltinių naudotas tankesnis receptorių tinklas. Naudota LKS 94 koordinacių sistema.

- **Procentiliai**

Siekiant išvengti statistiškai nepatikimų koncentracijų „išsišokimų“, galinčių iškraipyti bendrą vaizdą, modelyje naudojami procentiliai. Šiuo atveju naudoti procentiliai:

- NO₂ (1 val.) 99,8 procentilis;
- NH₃ (1 val.) 98,5 procentilis;
- KD₁₀ (24 val.) 90,4 procentilis;
- Kvapui (1 val.) 98 procentilis,
- LOJ – (1 val.) 98,5 procentilis;
- SO₂– (1 val.) 99,7 procentilis;
- SO₂– (24 val.) 99,2 procentilis.

- **Foninė koncentracija**

Konkrečiam atvejui naudojamas oro foninis užterštumas. Šiuo atveju naudoti Marijampolės RAAD santykinai švarių kaimiškųjų teritorijų koncentracijos reikšmės.

7 lentelė. Foninė koncentracija. Šaltinis: http://oras.gamta.lt/files/Santyk_svarios_kaimo_fonines_2017.pdf

Regionas	Teršalo pavadinimas ir koncentracija ug/m ³				
	KD10	KD25	NO ₂	SO ₂	CO
Marijampolės RAAD	9,4	7,3	4,8	2,1	190

2018.02-380SR-PAV	Lapas	Lapų	Laida
	12	42	0

11.2 Oro taršos šaltiniai teritorijoje

Igyvendinus projektą, teritorijoje oro taršos šaltiniai bus dvi paukštides su viščiukais, katilinė skirta patalpų šildymui, 1 kieto mėšlo aikštelė bei 1 skysto mėšlo kaupiklis skirtas surinkti susidariusias sruvas nuo kieto mėšlo aikštelės. Pradėjus vykdyti veiklą, bendras viščiukų kiekis ūkyje sieks 84000 vnt., o tai sudarys 34 sutartinio gyvulio (SG).

11.2.1 Teršalų emisijos iš katilinės

Viščiukų patalpų šildymui numatoma įrengti katilinę, kurioje bus pastatyti du po 800 kW katilai. Kiekvieno katilo naudingumo koeficientas sieks po 90 %, deginamas kuras - dyzelinas (kaloringumas - 10289 kcal/kg.). Degimo proceso metu susidarę teršalai bus šalinami per vieną projektuojamą 10 m aukščio ir 0,65 m dydžio diametro dūmtraukį (taršos šaltinis 035). Per metus numatoma sunaudoti 324 t dyzelino. Vertinime priimta, kad katilinės darbo laikas 8760 val./metus.

Išmetamų teršalų iš kurą deginančių įrenginių normos LAND 43-2013 (toliau – Normos) nustato kurą deginančių įrenginių išmetamųjų dujų šalinimo per kaminą reikalavimus, į aplinkos orą išmetamo sieros dioksido (SO₂), azoto oksidų (NO_x), anglies monoksido (CO) ir kietųjų dalelių (KD) ribines vertes, jų laikymosi ir kontrolės reikalavimus.

Kadangi projektuojami du įrenginiai kurių kiekvieno įrenginio galia siekia po 800kW, o degimo proceso metu susidariusiems teršalams yra skirtas tik vienas kaminas, skaičiuojama, kad bendra įrenginio galia siekia 1,6 MW. Atsižvelgiant į bendrą planuojamą šiluminę galią, taikomos LAND 43-2013 2 priede nurodytos išmetamų teršalų ribinės vertės naujiems įrenginiams. Katilinės darbo metu šios ribinės vertės negalės būti viršytos:

SO₂ - 1700 mg/m³;

NO_x - 450 mg/m³;

CO - 500 mg/m³;

KD - 200 mg/m³;

Sudeginamo kuro kiekio skaičiavimas (preliminarus) atliekamas pagal maksimalius katilų apkrovimus. Sudeginamo kuro kiekis bei dūmų debitas skaičiuojamas pagal formules.

Maksimalus momentinis sunaudojamo kuro kiekis (Naudota literatūra: „Metodų rinkinys, skirtas apskaičiuoti įvairių pramonės šakų išmetamų teršalų kiekiui ("Сборник методик по расчету выбросов в атмосферу загрязняющих веществ различными производствами").

Valandinis kuro sunaudojimas:

$$B_{val.} = (Q_{max} \times 10^3) / (Q_{\check{z}} \times 1,163 \times \eta), \text{ kg/h;}$$

Q val. max - įrenginio šiluminis našumas, kW;

Q_ž – kuro kaloringumas, kcal/kg;

η - naudingumo koeficientas.

Susidarančių dūmų dujų tūris:

$$v_D = B_{val.} \times [V + (\alpha - 1) \times V_0] \times 273 + t / 273, \text{ m}^3 / \text{h};$$

v – teorinis dūmų kiekis, sudegus 1kg kuro;

α - oro pertekliaus koeficientas;

v₀ – teorinis oro kiekis, reikalingas sudeginti 1kg kuro;

B – valandinis kuro kiekis, kg/h;

Katilinės galingumas 2 x 800 kW (1600kW). Kuras – dyzelinas, skaičiuotinas kuro kaloringumas Q_ž = 10289kcal/kg

Maksimalus katilo sudeginamo kuro kiekis:

$$B_{val. \text{ bendras}} = (1600 \times 10^3) / (10289 \times 1,163 \times 0,9) = 148,57 \text{ kg/h}$$

2018.02-380SR-PAV	Lapas	Lapų	Laida
	13	42	0

Susidarančių dūmų dujų tūris:

$$v D = B_{val.} \times [V + (\alpha - 1) \times V_0] \times [(273 + t) / 273] = 148,57 \times [10,62 + (1,17 - 1) \times 9,45] \times [(273 + 90) / 273] = 2416 \text{ m}^3/\text{h} = 0,67 \text{ m}^3/\text{s}$$

Maksimali momentinė tarša:

Maksimali galima momentinė aplinkos oro tarša anglies monoksidu, azoto oksidais ir kietosiomis dalelėmis katilui apskaičiuojama pagal „Išmetamų teršalų iš kurų deginančių įrenginių normose LAND43-2013“ nustatytas išmetamo teršalo ribines vertes. Katilinės darbo metu šios ribinės vertės negalės būti viršytos. LAND 43-2013 planuojamai katilinei nustatytos ribinės vertės: C_{CO} -500mg/Nm³; C_{NOx} -450mg/Nm³; C_{KD} -200mg/Nm³, C_{SO2} -1700mg/Nm³. Apskaičiuojama galima maksimali aplinkos oro tarša:

$$M_{CO \max} = (C_{CO} \times V D \text{ Nm}^3/\text{s}) / 1000 = (0,67 \times 500) / 1000 = 0,335 \text{ g/s};$$

$$M_{NOx \max} = (C_{NOx} \times V D \text{ Nm}^3/\text{s}) / 1000 = (0,67 \times 450) / 1000 = 0,3 \text{ g/s};$$

$$M_{KD \max} = (C_{KD} \times V D \text{ Nm}^3/\text{s}) / 1000 = (0,67 \times 200) / 1000 = 0,134 \text{ g/s};$$

$$M_{SO2 \max} = (C_{SO2} \times V D \text{ Nm}^3/\text{s}) / 1000 = (0,67 \times 1700) / 1000 = 1,139 \text{ g/s}$$

Metinė tarša:

Per metus planuojama sudeginti 324 t dyzelino. Metinis išmetamų teršalų kiekis apskaičiuotas vadovaujantis Europos aplinkos agentūros į atmosferą išmetamų teršalų apskaitos metodika EMEP/CORINAIR (įrašyta į aplinkos ministro 1999 m. gruodžio 13 d. įsakymu Nr.395 patvirtintą „Į atmosferą išmetamų teršalų kiekio apskaičiavimo metodikų sąrašą“, 2005 m. liepos 15 d. įsakymo Nr.D1-378 redakcija) skyriumi 1.A.4 „Energy industries“ dalimi „Small combustion“ Tier 1 skaičiavimo algoritmu. Metodika nurodo, kad katilė deginant dujas skaičiavimuose naudojami emisijų faktoriai:

EF_{CO} emisijos faktorius – 93 g/GJ;

EF_{NOx} emisijos faktorius – 306 g/GJ;

EF_{KD} emisijos faktorius – 20 /GJ,

EF_{SO2} emisijos faktorius – 94 g/GJ.

Skaičiuojama pagal metodikoje pateiktą formulę:

$$M_{\text{teršalo}} = AR \times EF_{\text{teršalo}} \times (1 - n)$$

Čia: $EF_{\text{teršalo}}$ – emisijos faktorius;

AR – metinis išsiskiriančios energijos kiekis, apskaičiuojama pagal formulę:

$$AR = B \times Q_z = 324 \times 43,09 = 13961 \text{ GJ/metus}$$

Čia: B - kuro išeiga, t/m;

Q_z – žemutinė kuro degimo šiluma GJ/t;

$$M_{CO} \text{ metinis} = AR \times EF_{CO} = 13961 \times 93 \times 10^{-6} = 1,3 \text{ t/m};$$

$$M_{NOx} \text{ metinis} = AR \times EF_{NOx} = 13961 \times 306 \times 10^{-6} = 4,3 \text{ t/m};$$

$$M_{KD} \text{ metinis} = AR \times EF_{SO2} = 13961 \times 20 \times 10^{-6} = 0,28 \text{ t/m};$$

$$M_{SO2} \text{ metinis} = AR \times EF_{SO2} = 13961 \times 94 \times 10^{-6} = 1,3 \text{ t/m};$$

11.2.2 Teršalų emisijos iš planuojamų paukštidžių ir mėšlo kaupiklių

Amoniako, azoto dioksido, LOJ ir kietų dalelių išskyrimo į aplinkos orą apskaičiavimai atlikti pagal Europos aplinkos agentūros į atmosferą išmetamų teršalų apskaitos metodiką (anglų kalba – EMEP/EEA air pollutant emission inventory guidebook,2016).

Metodikoje naudojami šie koeficientai.

2018.02-380SR-PAV	Lapas	Lapų	Laida
	14	42	0

8 lentelė. Naudojami koeficientai NH₃, NO, KD emisijai iš mėšlo tvarkymo ir gyvulių laikymo apskaičiuoti.

Gyvas organizmas	Mėšlo tipas	NH ₃	NO ₂	KD10	KD25	LOJ
		EF Kg 1vnt. gyvam organizmui per metus				
Broilerių viščiukai	Kraikas/pakratai	0,15	0,002	0,02	0,002	0,108

Bendras metinis gyvulių laikymo ir mėšlo tvarkymo metu susidarantis teršalų kiekis pagal laikomą gyvulių tipą ir susidaromą mėšlo tipą apskaičiuotas pagal formulę:

$$E = AAP \times EF/1000$$

Čia: **E**- bendra tarša, t/metus.

AAP-gyvų organizmų skaičius, vnt.

EF-metinė tarša iš 1 gyvo organizmo per metus kg.

9 lentelė. Bendras metinis teršalų emisijų kiekis susidarantis viščiukų laikymo ir mėšlo tvarkymo metu, t/ m.

Taršos šaltinis	Laikomi gyvuliai	AAP	Mėšlo tipas	EF					E				
		Paukščių skaičius		Tarša iš 1 gyvo organizmo per metus (kg.)					Bendras laikymo ir mėšlo tvarkymo metu susidarantis teršalų kiekis, t/metus				
				NH ₃	NO ₂	KD10	KD2,5	LOJ	NH ₃	NO	KD10	KD2,5	LOJ
Paukštidė	Viščiukų broileriai	42000	Kraikas/pakratas	0,15	0,002	0,02	0,002	0,108	6,3	0,0840	0,84	0,0840	4,536
Paukštidė	Viščiukų broileriai	42000	Kraikas/pakratas	0,15	0,002	0,02	0,002	0,108	6,3	0,0840	0,84	0,0840	4,536
Bendras kiekis: t/metus									12,6	0,168	1,68	0,168	9,072

* - kg a⁻¹ AAP⁻¹ - kg gyvuliui⁻¹ per metus

100 procentų kietųjų dalelių išsiskiria per paukštidėse esančius aplinkos oro taršos šaltinius, kadangi mėšlidėje esantis mėšlas esantis lauke bus reguliariai drėkinamas, siekiant pagerinti sudėtį.

Azoto oksidai yra azoto mineralizacijos proceso produktas, išsiskiriantis srutų ir kieto mėšlo laikymo aikštelėse (100 procentų emisijų priskiriama mėšlo laikymo lauke etapui).

11.2.2.1 Metinis amoniako kiekis išsiskiriantis tręšiant laukus mėšlu

Amoniako kiekis tręšiant laukus skystu ir kietu mėšlu į aplinkos orą apskaičiavimai atlikti pagal Europos aplinkos agentūros į atmosferą išmetamų teršalų apskaitos metodiką (anglų kalba – EMEP/EEA air pollutant emission inventory guidebook,2016).

Metodikoje pateikiama, kad tręšiant laukus broilerių viščiukų mėšlu vidutiniškai per metus išsiskiria 0,07 kg amoniako iš vieno gyvo organizmo, tokiu atveju bendras vidutinis išmetamas į aplinkos orą amoniako kiekis siektų 5,88 t./metus (84000 vnt. x0,07kg=5880 kg=5,88t).

11.2.3 Tarša iš transporto

Numatoma, jog į ūkio teritoriją kiekvieną dieną atvyks keletas lengvojo transporto priemonių ar sunkusis transportas išgabenantis mėšlą. Tačiau šių transporto priemonių manevravimo laikas ūkio teritorijoje bus labai trumpas, ko pasėkoje ir išmetami emisijos kiekiai bus labai maži ir nereikšmingi bei neturintys esminio pokyčio oro kokybei. Emisijos kiekiai iš minėtų taršos šaltinių nėra skaičiuojami, o teršalų sklaida nėra modeliuojama.

11.2.4 Išmetamų teršalų kiekiai į aplinkos orą suvestinė ir fizikiniai parametrai

Kiekvienoje paukštidėje numatoma įrengti po 9 vnt. stoginių ir po 8 vnt. sieninių ištraukimo ventiliatorius. Įvertinus kiekvieno ventiliatoriaus našumą, srauto greitį, galima teigti, kad dirbant visiems ventiliatoriams vienu metu, per stoginius ventiliatorius bus išmetama 32 % teršalų kiekio, o per sieninius – 68 %.

2018.02-380SR-PAV	Lapas	Lapų	Laida
	15	42	0

Atliekant teršalų sklaidos skaičiavimus buvo naudotos tos teršalų koncentracijos, kurios buvo suskaičiuotos esant blogiausiai teršalų sklaidymosi situacijai, t. y. kuomet teršalai išmetami per visus ventiliatorius (paukštidėse dirbant visiems ventiliatoriams). Modeliuojant oro teršalų sklaidą aplinkoje, priimta kad visi teršalai per ventiliatorius bus šalinami visus metus 24 val. paroje. Toks vertinimo būdas priimtas, nes nėra tiksliai žinoma kuriomis dienomis metuose vyks patalpų paruošimas kitiems ciklams ir kuriomis dienomis teršalai nebus išmetami. Vertinime priimtas blogiausias scenarijus. Taip pat modeliavimo metu priimta, kad skysto mėšlo rezervuaras yra atviro tipo, tačiau savininkas privalo rezervuarą uždengti remiantis „Mėšlo ir srutų tvarkymo aplinkosaugos reikalavimų aprašu”.

Planuojami išmetami teršalų kiekiai į aplinkos orą pateikiama žemiau esančioje lentelėje.

10 lentelė. Tarša į aplinkos orą.

Cecho, baro ar kt. pavadinimas, gamybos rūšies pavadinimas	Taršos šaltinis	Taršos šaltinių skaičius	Teršalai	Momentinė tarša iš taršos šaltinio g/s	Metinė tarša iš taršos šaltinio tonomis	
Paukštidė	Stoginis ventiliatorius	001	Amoniakas	0,00355	0,11200	
		002				
		003	Kietosios dalelės KD10	0,00095	0,02987	
		004				
	Sieninis ventiliatorius	005				
		006	Kietosios dalelės KD2,5	0,00009	0,00299	
		007				
		008	LOJ	0,00511	0,16128	
		009				
		019	Amoniakas	0,00849	0,26775	
Paukštidė	Stoginis ventiliatorius	020				
		021	Kietosios dalelės KD10	0,00226	0,07140	
		022				
		023	Kietosios dalelės KD2,5	0,00023	0,00714	
	Sieninis ventiliatorius	024				
		025	LOJ	0,01223	0,38556	
Paukštidė	Stoginis ventiliatorius	010	Amoniakas	0,00355	0,11200	
		011				
		012	Kietosios dalelės KD10	0,00095	0,02987	
		013				
	Sieninis ventiliatorius	014				
		015	Kietosios dalelės KD2,5	0,00009	0,00299	
		016				
		017	LOJ	0,00511	0,16128	
		018				
		027	Amoniakas	0,00849	0,26775	
Katinė	Kaminas	028				
		029	Kietosios dalelės KD10	0,00226	0,07140	
		030				
		031	Kietosios dalelės KD2,5	0,00023	0,00714	
		032				
	033	LOJ	0,01223	0,38556		
Mėšlo laikymas lauke	Tiršto mėšlo aikštelė	601	Anglies monoksidas	0,335	1,3	
			Kietosios dalelės KD10	0,0938	0,196	
	Skysto mėšlo talpykla	602	Kietosios dalelės KD2,5	0,0469	0,098	
			Azoto oksidai	0,3	4,3	
			Sieros dioksidas	1,139	1,3	
Mėšlo laikymas lauke	Tiršto mėšlo aikštelė	601	Amoniakas	0,09989	3,15000	
			Azoto dioksidas	0,00266	0,08400	
	Skysto mėšlo talpykla	602	Amoniakas	0,09989	3,15000	
			Azoto dioksidas	0,00266	0,08400	

Fizikiniai parametrai atsižvelgiant į teršalų išsiskaldymo būdą pateikti žemiau esančioje lentelėje. Praktiškai visi taršos šaltinių ūkyje teršalai išsisklaidys organizuotai, o dalis neorganizuotai (skysto, kieto mėšlo kaupikliai), taip kaip nurodyta Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2008 m. liepos 10 d. įsakymo Nr. D1-371 redakcija „DĖL APLINKOS ORO TARŠOS ŠALTINIŲ IR IŠ JŲ IŠMETAMŲ TERŠALŲ INVENTORIZACIJOS IR ATASKAITŲ TEIKIMO TAISYKLIŲ PATVIRTINIMO“ dokumente.

11 lentelė. Taršos šaltiniai analizuojamoje teritorijoje fizikiniai duomenys.

Taršos šaltinis	Apibūdinimas	Temperatūra	Srauto greitis m/s	Išmetimo aukštis, m	Statinio užstatymo plotas, angos dydis	Laikas metuose Val. (priimta)
001	Stoginis ventiliatorius	25	6,11	7	Ø 0,82m	8760
002	Stoginis ventiliatorius	25	6,11	7	Ø 0,82m	8760
003	Stoginis ventiliatorius	25	6,11	7	Ø 0,82m	8760
004	Stoginis ventiliatorius	25	6,11	7	Ø 0,82m	8760
005	Stoginis ventiliatorius	25	6,11	7	Ø 0,82m	8760
006	Stoginis ventiliatorius	25	6,11	7	Ø 0,82m	8760
007	Stoginis ventiliatorius	25	6,11	7	Ø 0,82m	8760
008	Stoginis ventiliatorius	25	6,11	7	Ø 0,82m	8760
009	Stoginis ventiliatorius	25	6,11	7	Ø 0,82m	8760
010	Stoginis ventiliatorius	25	6,11	7	Ø 0,82m	8760
011	Stoginis ventiliatorius	25	6,11	7	Ø 0,82m	8760
012	Stoginis ventiliatorius	25	6,11	7	Ø 0,82m	8760
013	Stoginis ventiliatorius	25	6,11	7	Ø 0,82m	8760
014	Stoginis ventiliatorius	25	6,11	7	Ø 0,82m	8760
015	Stoginis ventiliatorius	25	6,11	7	Ø 0,82m	8760
016	Stoginis ventiliatorius	25	6,11	7	Ø 0,82m	8760
017	Stoginis ventiliatorius	25	6,11	7	Ø 0,82m	8760
018	Stoginis ventiliatorius	25	6,11	7	Ø 0,82m	8760
019	Sieninis ventiliatorius	25	24,12	1,4	Ø 0,83m	8760
020	Sieninis ventiliatorius	25	24,12	1,4	Ø 0,83m	8760
021	Sieninis ventiliatorius	25	24,12	1,4	Ø 0,83m	8760
022	Sieninis ventiliatorius	25	24,12	1,4	Ø 0,83m	8760
023	Sieninis ventiliatorius	25	24,12	1,4	Ø 0,83m	8760
024	Sieninis ventiliatorius	25	24,12	1,4	Ø 0,83m	8760

2018.02-380SR-PAV

Lapas	Lapų	Laida
17	42	0

025	Sieninis ventiliatorius	25	24,12	1,4	Ø 0,83m	8760
026	Sieninis ventiliatorius	25	24,12	1,4	Ø 0,83m	8760
027	Sieninis ventiliatorius	25	24,12	1,4	Ø 0,83m	8760
028	Sieninis ventiliatorius	25	24,12	1,4	Ø 0,83m	8760
029	Sieninis ventiliatorius	25	24,12	1,4	Ø 0,83m	8760
030	Sieninis ventiliatorius	25	24,12	1,4	Ø 0,83m	8760
031	Sieninis ventiliatorius	25	24,12	1,4	Ø 0,83m	8760
032	Sieninis ventiliatorius	25	24,12	1,4	Ø 0,83m	8760
033	Sieninis ventiliatorius	25	24,12	1,4	Ø 0,83m	8760
034	Sieninis ventiliatorius	25	24,12	1,4	Ø 0,83m	8760
035	Katilinės kaminas	90	14,3	10	Ø 0,65m	8760
601	Kieto mėšlo aikštelė	Aplinkos	-	2	30x18 m	8760
602	Skysto mėšlo talpykla	Aplinkos	-	1,5	10x15 m	8760

11.3 Reglamentuojamos ribinės vertės ir modeliavimo rezultatai

Apskaičiuotos oro teršalų pažemio koncentracijos lygintos su ribinėmis aplinkos oro užterštumo vertėmis (RV), patvirtintomis 2001 m. gruodžio 11 d. Lietuvos Respublikos aplinkos ir sveikatos apsaugos ministrų įsakymu Nr. 591/640 „Dėl aplinkos oro užterštumo normų nustatymo“ (Žin., 2010, Nr.82-4364). (žr. lentelę).

Vadovaujantis LR aplinkos ministro bei LR sveikatos apsaugos ministro 2007 m. birželio 11 d. įsakymo Nr.D1-329/V-469 redakcija „Teršalų, kurių kiekis aplinkos ore ribojamas pagal nacionalinius kriterijus. Sąrašas ir ribinės aplinkos oro užterštumo vertės.“ poveikio aplinkos orui vertinimui taikoma pusės valandos ribinė vertė (teršalams, kuriems pusės valandos ribinė vertė nenustatyta, taikoma vidutinė paros ribinė vertė).

12 lentelė. Teršalų ribinės vertės nustatytos žmonių sveikatos apsaugai.

Teršalo pavadinimas	Periodas	Ribinė vertė
Azoto dioksidas	1 valandos	200 µg/m ³
	kalendorinių metų	40 µg/m ³
Kietos dalelės (KD10)	paros	50 µg/m ³
	kalendorinių metų	40 µg/m ³
Kietos dalelės (KD2,5)	kalendorinių metų	25 µg/m ³
Amoniakas	pusės valandos	0,2 mg/m ³ (200 µg/m ³)
LOJ	pusės valandos	1 mg/m ³ (1000 µg/m ³)
Sieros dioksidas	1 valandos	350 µg/m ³
Sieros dioksidas	paros	125 µg/m ³

Planuojamo objekto išmetamų teršalų sklaidos modeliavimo pažemio sluoksnyje rezultatai pateikiami lentelėje. Oro taršos sklaidos žemėlapiai pateikti ataskaitos priede.

2018.02-380SR-PAV	Lapas	Lapų	Laida
	18	42	0

13 lentelė. Teršalų pažemio koncentracijų skaičiavimo rezultatų analizė

Medžiagos pavadinimas	Ribinė vertė, µg/m ³		Maksimali pažeminė koncentracija	RV dalimis
			µg/m ³	
Azoto dioksidas	200	valandos	18,4	0,09
	40	metų	1,22	0,03
Kietos dalelės (KD10)	50	paros	1,71	0,03
	40	metų	1,04	0,03
Kietos dalelės (KD2,5)	25	metų	0,22	0,01
Angliavandeniliai (LOJ)	1000	pusės valandos	51,34	0,05
Anglies monoksidas	10000	8 valandų	21	<0,01
Amoniakas	200	pusės valandos	43,63	0,22
Sieros dioksidas	350	valandos	68,8	0,20
Sieros dioksidas	125	paros	25,54	0,20
Su fonu				
Azoto dioksidas	200	valandos	23,2	0,12
	40	metų	6,02	0,15
Kietos dalelės (KD10)	50	paros	11,11	0,22
	40	metų	10,44	0,26
Kietos dalelės (KD2,5)	25	metų	7,517	0,30
Anglies monoksidas	10000	8 valandų	211	0,02
Sieros dioksidas	350	valandos	70,9	0,20
Sieros dioksidas	125	paros	27,6	0,22

Modeliavimas parodė, kad ne viena teršalo ribinė vertė nebūtų viršyta. Kita vertus, prognozuojama kur kas palankesnė situacija taršos atžvilgiu, kadangi skysto mėšlo rezervuaras turi būti uždengtas vadovaujantis „Mėšlo ir srutų tvarkymo aplinkosaugos reikalavimų aprašu”.

11.4 Išvada

- Iš taršos šaltinių į aplinką išmetami teršalų kiekiai buvo nustatyti skaičiavimo būdu pagal galiojančias metodikas, o jų pasiskirstymas aplinkos ore įvertintas programinio modeliavimo būdu.
- Atlikus objekto išmetamų teršalų sklaidos modeliavimą, nustatyta kad teršalų ribinės vertės aplinkos ore nebūtų viršytos. Didžiausia teršalo koncentracija be foninio oro užterštumo numatoma amoniako, ribinės vertėmis siektų 0,22 RV , tuo tarpu su foniniu užterštumu didžiausia būtų kietųjų dalelių (2.5µm) metinė – 0,3 RV.
- skysto mėšlo rezervuaras turi būti uždengtas vadovaujantis „Mėšlo ir srutų tvarkymo aplinkosaugos reikalavimų aprašu”.

11.5. Dirvožemio taršos susidarymas

Planuojamų statybos darbų metu nukastas dirvožemio sluoksnis bus saugomas teritorijoje ir vėliau panaudojamas tų pačių teritorijų tvarkymui. Užterštos buitinės, gamybinės ir paviršinės nuotekos į aplinką nebus išleidžiamos. Dirvožemio tarša nenumatoma.

2018.02-380SR-PAV	Lapas	Lapų	Laida
	19	42	0

11.6. Vandens cheminės taršos susidarymas

Ūkyje susidarančios buitinės nuotekos kartu su plovimo nuotekomis ir paviršinėmis nuotekomis nuo kraikinio mėšlo mėšlidės kaupiamos srutų kauptuve. Dėl planuojamos ūkinės veiklos reikšmingas neigiamas poveikis paviršiniam ir požeminiam vandeniui, jo kokybei, pakrančių zonoms, hidrologiniam režimui, žvejybai, navigacijai ir rekreacijai nenumatomas.

12. Taršos kvapais susidarymas (kvapo emisijos, teršalų skaičiavimai, atitiktis ribiniams dydžiams) ir jos prevencija.

Kvapais – lakios cheminės medžiagos, kurias uoslės organais galime pajusti. Kvapai gali būti malonūs ir nemalonūs. Žmogų nuolat supa įvairiausi kvapai. Jie turi įtakos nuotaikai, darbingumui, organizmo gyvybinei veiklai. Be to, kvapai padeda pažinti aplinką. Manoma, kad jautrumas kvapams yra individuali kiekvieno žmogaus organizmo savybė, kuri nuolat kinta.

Kvapais – viena sudėtingiausių problemų, susijusių su atmosferos užterštumu. Iš kvapo atskiri individai gali aptikti labai mažus medžiagų kiekius. Be to, į tą patį kvapą atskiri žmonės reaguoja skirtingai. Vieniems nepriimtinas kvapas gali būti malonus kitiems. Kvapų kontrolės bandymus sunkina ne tik besiskiriančios nuomonės apie kvapus, bet ir kitos priežastys. Pirmiausia, nepažįstamas kvapas aptinkamas lengviau ir greičiau sukelia nusiskundimų nei pažįstamas. Antra, dėl uoslės nuovargio, žmogus per ilgesnį laiką gali priprasti beveik prie kiekvieno kvapo ir padeda jį pajusti tik kintant kvapo intensyvumui.

Kvapais ore tiriami jutimais (sensoriniais), oflaktometrija, cheminiais ir fizikiniais metodais (dujų chromatografija, masių spektroskopine analize, „šlapios“ chemijos metodu, kalorimetriniais detektoriais vamzdžiais ir kt.).

12.1 Vertinimo metodas

Lietuvoje kvapas reglamentuojamas 2011 m. sausio 1 d., įsigaliojusiu Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2010 m. spalio 4 d. įsakymu Nr. V – 885 Lietuvos higienos norma HN 121:2010 „Kvapo koncentracijos ribinė vertė gyvenamosios aplinkos ore“.

Didžiausia leidžiama kvapo koncentracijos ribinė vertė gyvenamosios aplinkos ore yra 8 europiniai kvapo vienetai (8 OUE/m³).

12.2 Pradiniai duomenys

Kvapo modeliavimas nuo viščiukų laikymo patalpų analizuojamoje teritorijoje buvo atliktas vadovaujantis 2012 m. birželio 21 d. Nr. 3D-473 „DĖL PAUKŠTININKYSTĖS ŪKIŲ TECHNOLOGINIO PROJEKTAVIMO TAISYKLIŲ ŽŪ TPT 04:2012 PATVIRTINIMO“, kuriame pateikiama informacija apie išskiriamą kvapo dydį iš vieno broilerio viščiuko.

Projektavimo taisyklėse nėra minima apie kvapo dydžius išskiriančius iš mėšlo laikymo aikštelių ar srutų kaupiklių, dėl šios priežasties kvapo sklaidai iš minėtų taršos šaltinių buvo priimti vadovaujantis turimais kvapo matavimo rezultatais iš kalakutų auginimo ūkio esančių kieto ir skysto mėšlo laikymo kaupiklių. Kvapo protokolas pateiktas ataskaitos 3 priede.

Vadovaujantis Europos aplinkos agentūros į atmosferą išmetamų teršalų apskaitos metodiką (anglų kalba – EMEP/EEA air pollutant emission inventory guidebook, 2016), teršalų kiekiai turintys kvapo slenkstį (NH₃, NO₂ ir kt.) išskiriantys iš vieno kalakuto yra kur kas didesni nei iš vieno broilerio, todėl daroma prielaida, kad kvapų vertinime taikytos blogesnės kvapo emisijos sąlygos.

14 lentelė. Išskiriami kvapo dydžiai.

Taršos šaltinis	Kvapo intensyvumas
Vienas viščiukų broileris	0,22 OU/s
Kieto mėšlo paviršius	783 OU/m ³ (6,525 OU/m*s)
Skysto mėšlo (srutų) paviršius	299 OU/m ³ (2,49 OU/m*s)

2018.02-380SR-PAV	Lapas	Lapų	Laida
	20	42	0

Atliekant teršalų sklaidos skaičiavimus buvo naudotos tos teršalų koncentracijos, kurios buvo suskaičiuotos esant blogiausiai teršalų sklaidymosi situacijai, t. y. kuomet teršalai išmetami per visus ventiliatorius (paukštidedė dirbant visiems ventiliatoriams), tokiu atveju per stoginius ventiliatorius bus išmetama 32 % teršalų kiekio, o per sieninius – 68 %.

Detalesnė informacija apie išsiskiriančius kvapo kiekius iš ūkio pateikti žemiau esančioje lentelėje.

15 lentelė. Nagrinėjamai teritorijai naudoti aplinkos oro kvapo intensyvumo duomenys.

Taršos šaltinis	Taršos šaltinis	Taršos šaltinių skaičius	Viščiukų skaičius	Sutartinis gyvulių skaičius/paviršiaus plotas	Kvapo intensyvumas 1 vnt.,gyvo organizmo ar paviršiaus ploto m2* s	Bendras kvapo intensyvumas iš taršos šaltinio	Kvapo intensyvumas iš vieno taršos šaltinio
Paukštidedė	Stoginis ventiliatorius	001	42000	17 SG	0,22 OU/s	9240 OU/s	328,53 OU/s
		002					328,53 OU/s
		003					328,53 OU/s
		004					328,53 OU/s
		005					328,53 OU/s
		006					328,53 OU/s
		007					328,53 OU/s
		008					328,53 OU/s
		009					328,53 OU/s
	Sieninis ventiliatorius	019					785,4 OU/s
		020					785,4 OU/s
		021					785,4 OU/s
		022					785,4 OU/s
		023					785,4 OU/s
Paukštidedė	Stoginis ventiliatorius	010	42000	17 SG	0,22 OU/s	9240 OU/s	328,53 OU/s
		011					328,53 OU/s
		012					328,53 OU/s
		013					328,53 OU/s
		014					328,53 OU/s
		015					328,53 OU/s
		016					328,53 OU/s
		017					328,53 OU/s
		018					328,53 OU/s
	Sieninis ventiliatorius	027					785,4 OU/s
		028					785,4 OU/s
		029					785,4 OU/s
		030					785,4 OU/s
		031					785,4 OU/s
Mėšlo laikymas lauke	Kieto mėšlo laikymo aikštelė	601	-	540 m2	2,49 OU/m2*s	1344,6 OU/s	1344,6 OU/s
	Skysto mėšlo kaupiklis	602	-	150 m2	6,53 OU/m2*s	979,5 OU/s	979,5 OU/s
VISO išmetama kvapo iš ūkio:						20804,1 OU/s	

12.3 Modeliavimo rezultatai

Kvapo sklaidos žemėlapis pateiktas ataskaitos priede.

Atliktas kvapo kaip teršalo modeliavimas parodė, jog kvapo koncentracija ties gyvenama teritorija siektų 0,3 kvapo vienetų, tuo tarpu maksimali koncentracija siektų 2,41 kvapo vienetų PŪV teritorijoje. Kita vertus, prognozuojama kur kas palankesnė situacija kvapų atžvilgiu, kadangi skysto mėšlo rezervuaras turi būti uždengtas vadovaujantis „Mėšlo ir srutų tvarkymo aplinkosaugos reikalavimų aprašu”.

2018.02-380SR-PAV	Lapas	Lapų	Laida
	21	42	0

12.4 Išvada

- Kvapo kaip teršalo sklaidos modeliavimas parodė, jog 8 kvapo ribinė vertė nebus viršijama. Maksimali kvapo koncentracija siektų 2,41 PŪV teritorijoje.
- Skysto mėšlo rezervuaras privalo būti uždengtas vadovaujantis „Mėšlo ir srutų tvarkymo aplinkosaugos reikalavimų aprašu”.

13. Fizinės taršos susidarymas (triukšmas, vibracija, šviesa, šiluma, jonizuojančioji ir nejonizuojančioji (elektromagnetinė) spinduliuotė ir stacionarių triukšmo šaltinių emisijos, teršalų skaičiavimai, atitiktis ribiniams dydžiams) ir jos prevencija.

13.1 Triukšmas

13.1.1 Vertinimo metodas

16 lentelė. Susiję teisiniai dokumentai.

Dokumentas	Sąlygos, rekomendacijos
Lietuvos Respublikos Triukšmo valdymo įstatymas, 2004 m. spalio 26 d. Nr. IX–2499, (žin., 2004, Nr. 164–5971), suvestinė redakcija nuo 2016-11-01	Triukšmo ribinis dydis – Ldienes, Lvakaro arba Lnakties rodiklio vidutinis dydis, kurį viršijus triukšmo šaltinio valdytojas privalo imtis priemonių skleidžiamam triukšmui šalinti ir (ar) mažinti.
2002 m. birželio 25 d. Europos Parlamento ir Komisijos direktyva 2002/49/EB dėl aplinkos triukšmo įvertinimo ir valdymo.	Pramoninis triukšmas: ISO 9613-2: „Akustika. Atvirame ore sklindančio garso slopinimas. 2 dalis. Bendroji skaičiavimo metodika“. Aukščiau paminėtas metodikas taip pat rekomenduoja Lietuvos higienos normos HN 33:2011 dokumentas.
Lietuvos higienos norma HN 33:2011 „Triukšmo ribiniai dydžiai gyvenamuosiuose ir visuomeninės paskirties pastatuose bei jų aplinkoje“, patvirtinta Lietuvos Respublikos sveikatos ministro 2011 birželio 13 d. įsakymu Nr. V–604. Suvestinė redakcija 2018-12-14	Ši higienos norma nustato triukšmo šaltinių skleidžiamo triukšmo ribinius dydžius gyvenamuosiuose ir visuomeninės paskirties pastatuose bei jų aplinkoje (16 lentelė) ir taikoma vertinant triukšmo poveikį visuomenės sveikatai.

17 lentelė. Reglamentuojamas triukšmo lygis aplinkoje (HN 33:2011).

Objekto pavadinimas	Paros laikas, val.	Ekvivalentinis garso slėgio lygis (LAeqT), dBA	Maksimalus garso slėgio lygis (LAFmax), dBA
Gyvenamųjų pastatų (namų) gyvenamosios patalpos, visuomeninės paskirties pastatų miegamieji kambariai, stacionariųjų asmens sveikatos priežiūros įstaigų palatos	7–19	45	55
	19–22	40	50
	22–7	35	45
Gyvenamųjų pastatų (namų) ir visuomeninės paskirties pastatų (išskyrus maitinimo ir kultūros paskirties pastatus) aplinkoje, išskyrus transporto sukiamą triukšmą	7–19	55	60
	19–22	50	55
	22–7	45	50

Triukšmo skaičiavimai atlikti kompiuterine programa CADNA A 4.0. taikant 15 lentelėje nurodytus metodus. Skaičiavimuose įvertintas pastatų aukštingumas, reljefas, meteorologinės sąlygos ir vietovės triukšmo absorbcinės savybės. Sumodeliuoti triukšmo sklaidos žemėlapiai: Ldienes (12val.), Lvakaro (3 val.), Lnakties (9 val.) ir Ldvn.

13.1.2 Planuojami triukšmo šaltiniai

Analizuojamame ūkyje pagrindinis triukšmo šaltinis išorės aplinkoje yra sieniniai ir stoginiai ištraukimo ventiliatoriai, kurie dirba nepriklausomai nuo paros laiko. Triukšmo vertinimo metu priimta, kad minėti ventiliatoriai dirba visą parą ir kelia maksimalų triukšmo lygį.

2018.02-380SR-PAV	Lapas	Lapų	Laida
	22	42	0

Taip pat triukšmą kelia mobilios transporto priemonės. Numatoma, kad kiekvieną dieną į ūkio teritorija atvyks iki 2 vnt. lengvojo transporto, 1 sunkusis bei mėšlą šalinantis 1 traktorius. Planuojama ūkinė veikla vertinta pagal pramonės objektams taikomas ribines vertes.

Triukšmo šaltiniai pateikti žemiau esančioje lentelėje, o situacijos planas ir arčiausi gyvenamieji pastatai esantys nuo analizuojamo objekto pateikti 2 pav.

4 pav. Planuojami triukšmo šaltiniai.

18 lentelė. Planuojami triukšmo šaltiniai teritorijoje.

Triukšmo šaltinio pavadinimas	Planuojama situacija		Darbo laikas
	Šaltinių skaičius, triukšmo lygis, srautas per parą	Aukštis nuo žemės paviršiaus	
Lengvojo transporto srautas	Vidutiniškai 2 aut./parą	-	08-17 val.
Traktorius ²	1vnt. 93 dB(A)	-	08-17 val.
Sunkiojo transporto srautas (pašaro atvežimas, mėšlo išvežimas)	Vidutiniškai 1 vnt./parą	-	08-17 val.
Sieniniai ventiliatoriai	16 vnt. po 76 dB(A) 2 m atstumu	1,4 m	00-24 val.
Stoginiai ventiliatoriai	18 vnt. Po 76 dB(A) 2 m atstumu	7 m	00-24 val.

² Triukšmo lygis priimtas vadovaujantis „Noise Navigator™ Sound Level Database with Over 1700 Measurement Values“ dokumentu, kuriame nurodoma jog ūkio traktoriai kelia ~93 db(A);

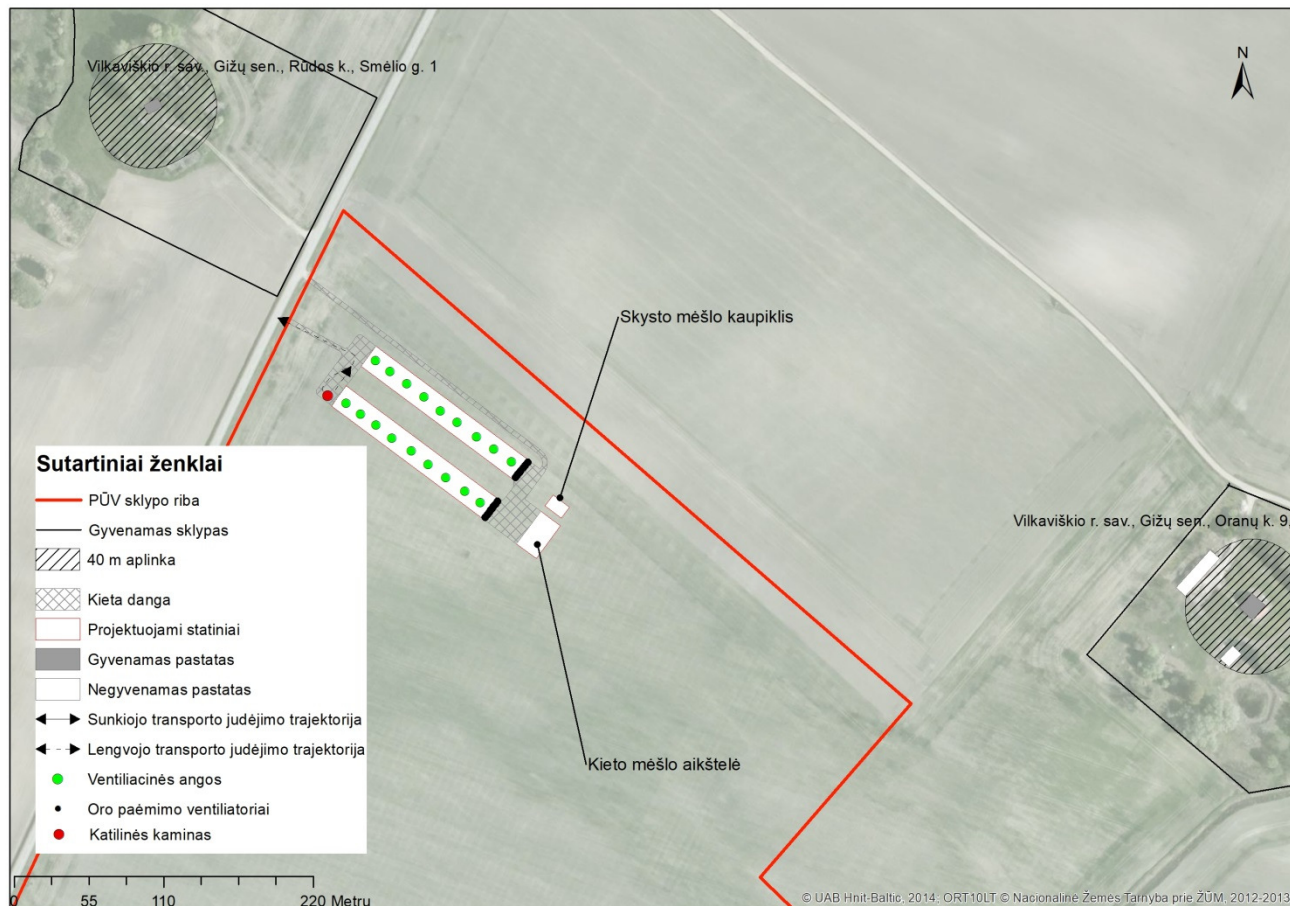
2018.02-380SR-PAV	Lapas	Lapų	Laida
	23	42	0

13.1.3 Foniniai triukšmo šaltiniai

Šalia planuojamo objekto, jokių panašaus pobūdžio šaltinių, galinčių turėti įtakos suminiam triukšmu nėra. Triukšmo analizė ir modeliavimas atliktas tik nuo planuojamos ūkinės veikos.

13.1.4 Artimiausia gyvenamoji aplinka

Artimiausia gyvenamas pastatas nuo PŪV sklypo ribos yra už ~180 m Š.vakarų kryptimi, adresu Smėlio g. 1.

5 pav. Planuojami triukšmo šaltiniai.

Vertinimo rodikliai ir priimtos sąlygos:

- Vertinama tik projektinė situacija be fono;
- Planuojama ūkinė veikla (PŪV) vertinta kaip pramoninis triukšmas;
- Įvertinti visi PŪV reikšmingi triukšmo šaltiniai.

13.1.5 Prognozuojamos situacijos įvertinimas

Triukšmo sklaidos žemėlapiui pateikti ataskaitos priede.

Įgyvendinus ūkinę veiklą, apskaičiuota, kad ties artimiausiomis gyvenamosiomis aplinkomis triukšmo lygis neviršytų leistinų ribinių verčių pagal HN 33:2011 (žr. lentelė).

19 lentelė. Prognozuojamas triukšmo lygis ties artimiausia saugotina aplinka.

Namo adresas	Skaičiavimo vieta	Skaičiavimo aukštis, m	Ldiena	Lvakaras	Lnaktis	L(dvn)
			(dBA)	(dBA)	(dBA)	(dBA)
Smėlio g. 1	Pastato siena	1,5 m	34,8	34,8	34,8	41,5

2018.02-380SR-PAV

Lapas	Lapų	Laida
24	42	0

	40 m aplinka	1,5 m	36,1	36,1	36,1	42,9
Oranų k. 9	Pastato siena	1,5 m	30,3	30,3	30,3	37,1
	40 m aplinka	1,5 m	29,8	29,8	29,8	36,6

13.1.6 Išvada

- Įgyvendinus projektą nustatyta, kad triukšmo lygio viršijimų pagal HN 33:2011 gyvenamosiose aplinkose nebus. Vertinimo metu priimta, kad visi ventiliatoriai dirba vienu metu ir kelia maksimalų triukšmo lygį. Apskaičiuota kad didžiausias triukšmo lygis dienos metu 40 m atstumu nuo gyvenamojo pastato sienos adresu Smėlio g. 1 sieks 36,1 dB(A), Lvakaras – 36,1 dB(A), Lnaktis – 36,1 dB(A), Ldvn – 42,9 dB(A).
- Planuojama ūkinė veikla, neigiamos poveikio triukšmo atžvilgiu nesąlygos. Triukšmo mažinančios priemonės nereikalingos.

13.2 Vibracijos, šviesos, šilumos, jonizuojančiosios ir nejonizuojančiosios (elektromagnetinės) spinduliuotės tarša

Planuojami objektai projektuojami taip, kad eksploatuojant įprastai nekels grėsmės statinyje ir prie jo būnantiems žmonėms, t.y. atitiks STR.2.01.01:1999 „Esminiai statinio reikalavimai. Higiena. Sveikata. Aplinkos apsauga“ reikalavimus.

Vibracijos, šviesos, šilumos, jonizuojančios ir nejonizuojančios (elektromagnetinės) spinduliuotės nenumatoma.

14. Biologinės taršos susidarymas (pvz., patogeniniai mikroorganizmai, parazitiniai organizmai) ir jos prevencija

Auginant paukščius susidaro gana dideli epitelio, maisto, išmatų dalelių kiekiai. Paukštininkystės ūkiuose sklindančiose dalelėse gausu bakterijų, grybelių ir jų sporų, endotoksinių (lipopolisacharidų). Paprastai tokiose dalelės apibūdinamos kaip bioaerolis, kurį formuoja sausos dalelės arba skysčio lašeliai.

Paukščių auginimo ūkyje svarbu mažinti biologinių medžiagų išsiskyrimą. Tai galima pasiekti mažinant dulkių ir aerolių susidarymą, stebint gyvulių sveikatos būklę dėl užkrečiamų ligų, kurios gali plisti ir tarp žmonių, operatyviai reaguojant į gyvulių ligų protrūkius bei taikant ligų plitimo prevencijos priemones (gyvulių naikinimas, paukštėdžių valymas ir dezinfekavimas, graužikų kontrolė ir kt.), kurias stabdo atsakingos už gyvūnų sveikatą ir gerovę institucijos. Savalaikis srutų ir mėšlo pašalinimas iš fermų mažina dulkių ir aerolių susidarymą, kurie yra pagrindiniai biologinių medžiagų pernešėjai.

Fermeje turi būti diegiamos patikimesnės apsaugos nuo biologinių medžiagų sistemos, griežtai kontroliuojamas patekimas ir išvykimas iš paukštyno teritorijos, atvykstantis ir išvykstantis transportas privalo kirsti dezinfekcinį barjerą, o atvykstantys ir išvykstantys žmonės turi pereiti sanitarinio perėjimo punktą.

15. Planuojamos ūkinės veiklos pažeidžiamumo rizika dėl ekstremaliųjų įvykių (pvz., gaisrų, didelių avarių, nelaimių (pvz., potvynių, jūros lygio kilimo, žemės drebėjimų)) ir (arba) susidariusių ekstremaliųjų situacijų, įskaitant tas, kurias gali lemti klimato kaita; ekstremaliųjų įvykių ir ekstremaliųjų situacijų tikimybė ir jų prevencija.

PŪV pažeidžiamumo rizika nedidelė, ekstremaliųjų situacijų tikimybė minimali, objekte numatoma eilė priešgaisrinių, sanitarinių, higienos ir kt. prevencinių priemonių, kurios bus tikslinamos statinių techninio projekto rengimo metu.

Planuojama ūkinė veikla nekelia pavojaus kitiems objektams, todėl galimos ekstremalios situacijos neprognozuojamos ir avarių likvidavimo planai nesudaromi. Gaisro atveju, turi būti

2018.02-380SR-PAV	Lapas	Lapų	Laida
	25	42	0

kviečiama priešgaisrinė gelbėjimo tarnyba, darbuotojus numatoma instrukuoti ir apmokyti, kaip elgtis įvykus avarijoms ar nenumatytiems atvejams.

Dyzelino talpyklas numatoma įrengti po žeme. Įrengiant ir naudojant talpyklas bus laikomasi leistinų sanitarinių atstumų iki kitų statinių bei objektų, nurodytų teisės aktuose. Kuras į talpyklų rezervuarus bus pilamas ir iš jų išpilamas tik uždaru būdu (sandariomis jungtimis prijungiamais vamzdžiais arba žarnomis). Talpyklos bus įrengtos taip, kad visą jų naudojimo laikotarpį rezervuarai ir sistemos išliktų sandarios (nebūtų kuro patekimo į aplinką) bei būtų sudarytos sąlygos jų saugiam naudojimui – įrengiant turi būti naudojamos tinkamos medžiagos, antikorozinės priemonės, tinkama įranga, sandarios jungtys ir pan. Prieš pradėdant talpyklas naudoti, turi būti atliktas ir pagal reikalavimus įformintas visų rezervuarų ir sistemų sandarumo išbandymas.

Detalūs talpyklų įrengimo sprendimai ir saugumo priemonės bus numatytos techninio projekto rengimo metu.

Objekte planuojama įrengti išorinę statinių apsauga nuo žaibo. Vadovaujantis STR 2.01.06:2009 „Statinių apsauga nuo žaibo. Išorinė statinių apsauga nuo žaibo“.

16. Planuojamos ūkinės veiklos rizika žmonių sveikatai (pvz., dėl vandens, žemės, oro užterštumo, kvapų susidarymo).

Vadovaujantis Specialiosiomis žemės ir miško naudojimo sąlygomis, patvirtintomis Vyriausybės nutarimu 1992 m. gegužės 12 d. Nr. 343 (aktuali redakcija nuo 2017 06 22), pastatų, kuriuose laikomi ūkiniai gyvūnai (broileriai, vištos), su esančiais prie jų mėšlo ir srutų kaupimo įrenginiais arba be jų, sanitarinės apsaugos zonos dydis, esant nuo 300 sutartinių gyvulių yra 1000 metrų. Komplekse planuojama laikyti iki 34 SG broilerių, sanitarinė apsaugos zona nenustatomas.

Vadovaujantis iš ūkinės veiklos į atmosferą išmetamų teršalų sklaidos pažemio sluoksnyje skaičiavimais – sprendžiame, kad neigiamo poveikio gyventojams ir visuomenės sveikatai nebus.

Tinkamai eksploatuojant numatomas technologijas, laikantis higienos reikalavimų, veikla gyventojų sveikatai neigiamo poveikio neturės. Artimiausia gyvenamas pastatas nuo PŪV sklypo ribos yra už ~180 m Š.vakarų kryptimi, adresu Smėlio g. 1.

17. Planuojamos ūkinės veiklos sąveika su kita vykdoma ūkine veikla ir (ar) pagal teisės aktų reikalavimus patvirtinta ūkinės veiklos plėtra (pvz., pagal patvirtintų ir galiojančių teritorijų planavimo dokumentų sprendinius) gretimuose žemės sklypuose ir (ar) teritorijose (tiesiogiai besiribojančiose arba esančiose netoli planuojamos ūkinės veiklos vietos, jeigu dėl planuojamos ūkinės veiklos masto jose tikėtinas reikšmingas poveikis aplinkai). Galimas trukdžių susidarymas (pvz., statybos metu galimi transporto eismo ar komunalinių paslaugų tiekimo sutrikimai)

Planuojamos ūkinės veiklos sąveikos su kita vykdoma ūkine veikla nėra.

18. Planuojamos ūkinės veiklos vykdymo terminai ir eiliškumas (pvz., teritorijos parengimas statybai, statinių statybų pradžia, technologinių linijų įrengimas, teritorijos sutvarkymas).

Pastatų statybos pradžia numatoma artimiausiu metu, gavus reikiamus leidimus. Eksploatacijos laikas – neterminuotas. Ūkinės veiklos per artimiausius 5 metus nutraukti nenumatoma.

2018.02-380SR-PAV	Lapas	Lapų	Laida
	26	42	0

III. PLANUOJAMOS ŪKINĖS VEIKLOS VIETA

19. Planuojamos ūkinės veiklos vieta (adresas) pagal Lietuvos Respublikos teritorijos administracinius vienetus, jų dalis, gyvenamąsias vietas (apskritis; savivaldybė; seniūnija; miestas, miestelis, kaimas ar viensėdis) ir gatvę; teritorijos, kurioje planuojama ūkinė veikla, žemėlapis su gretimybėmis ne senesnis kaip 3 metų (ortofoto ar kitame žemėlapyje, kitose grafinės informacijos pateikimo priemonėse apibrėžta planuojamos ūkinės veiklos teritorija, planų mastelis pasirenkamas atsižvelgiant į planuojamos ūkinės veiklos teritorijos ir teritorijų, kurias planuojama ūkinė veikla gali paveikti, dydžius); informacija apie teisę valdyti, naudoti ar disponuoti žemės sklypą ar teritorijas, kuriose yra planuojama ūkinė veikla (privati, savivaldybės ar valstybinė nuosavybė, nuoma pagal sutartį); žemės sklypo planas, jei parengtas.

Ūkinė veikla planuojama Vilkiškių r. sav., Gižų sen., Oranų k. Žemės sklypo kadastrinis Nr. 3918/0002:9850 Gižų k. v.

Žemės sklypas nuosavybės teise priklauso Onai Maksvytienei ir Arūnui Maksvyčiui. Ūkinės veiklos organizatorius – Tomas Maksvytis – žemės sklypą nuomojasi iš savininkų remiantis 2017-12-25 sudaryta nuomos sutartimi (pridedama prieduose). Žemės sklypo registro pažyma ir žemės sklypo planas pateikiami prieduose.

6 pav. Teritorijos, kurioje planuojama ūkinė veikla, žemėlapis³.

20. Planuojamos ūkinės veiklos teritorijos, gretimų žemės sklypų ar teritorijų funkcinis zonavimas ir teritorijos naudojimo reglamentas pagal patvirtintus teritorijų planavimo dokumentus, taikomos specialiosios žemės naudojimo sąlygos. Informacija apie vietovės inžinerinę infrastruktūrą, urbanizuotas teritorijas (gyvenamąsias, pramonines, rekreacines, visuomeninės paskirties), esamus statinius ir šių teritorijų ir (ar) statinių atstumus nuo planuojamos ūkinės veiklos vietos (objekto ar sklypo, kai toks suformuotas, ribos).

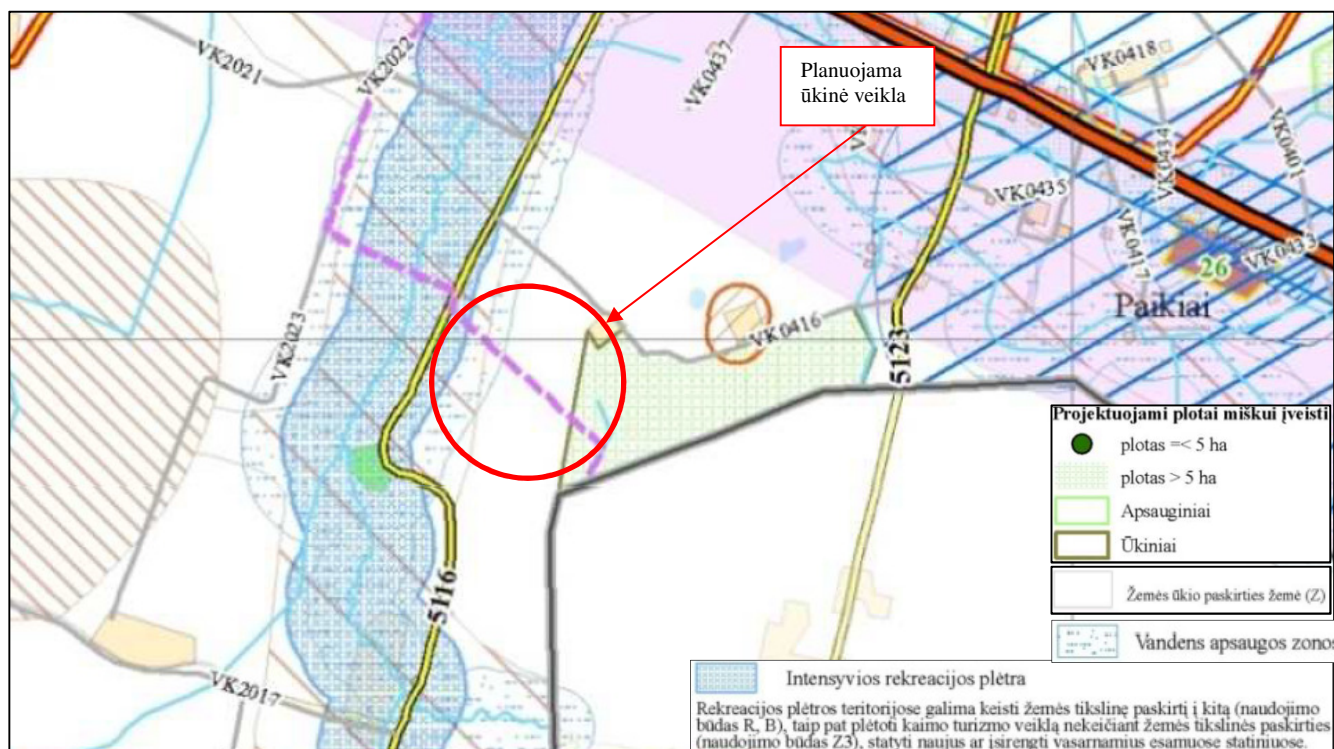
Pagrindinė žemės sklypo naudojimo paskirtis – žemės ūkio. Vadovaujantis Vilkiškių rajono savivaldybės teritorijos bendrojo plano sprendinių žemės naudojimo ir apsaugos reglamentų brėžiniu,

³ http://regia.lt/map/vilkaviskio_r?lang=0

2018.02-380SR-PAV	Lapas	Lapų	Laida
	27	42	0

planuojamos ūkinės veiklos sklypas patenka į žemės ūkio paskirties žemę, intensyvios rekreacijos plėtros teritoriją ir projektuojamą plotą miškui įveisti. Remiantis Vilkaviškio rajono savivaldybės teritorijos bendrojo plano sprendinių aiškinamuoju raštu, intensyvios rekreacijos teritorijose prioritetas teikiamas rekreacinei veiklai (papildimams, poilsio infrastruktūrai ir paslaugoms plėtoti), turizmo infrastruktūros, pramogų ir paslaugų plėtrai. Nedideliais mastais gali būti plėtojamas ir tausojantis žemės bei miškų ūkis, gyvenamoji bei visuomeninė statyba.

Paukštidžių projektas bus rengiamas vadovaujantis rengiamu Kaimo plėtros žemėtvarkos projektu (sprendinių planas pridedamas prieduose), kuris atitiks Vilkaviškio rajono savivaldybės teritorijos bendrojo plano sprendinius.

7 pav. Ištrauka iš Vilkaviškio rajono savivaldybės teritorijos bendrojo plano.

Nustatytos specialiosios žemės ir miško naudojimo sąlygos:

- XXI. Žemės sklypai, kuriuose įrengtos valstybei priklausančios melioracijos sistemos bei įrenginiai – 32,6785 ha;
- VI. Elektros linijų apsaugos zonos – 0,9838 ha;
- II. Kelių apsaugos zonos – 1,212 ha.

Informacija apie vietovės infrastruktūrą. Sklypas ribojasi su rajoniniu keliu Nr. 5116 Gižai – Keturvalakiai. Sklypą kertą elektros tinklai (0,4 kV oro linija).

Informacija apie urbanizuotas teritorijas, gyventojų skaičių. Ūkinė veikla planuojama Oranų kaime. 2011 metų Lietuvos gyventojų surašymo duomenimis Oranų kaime gyveno 10 gyventojų. Artimiausia didesnė gyvenvietė – už ~2,2 km šiaurės rytų kryptimi nuo ūkinės veiklos sklypo esantis Gižų kaimas, kuriame gyvena 514 gyventojų (2011 metų Lietuvos gyventojų surašymo duomenys).

Artimiausia gyvenamas pastatas nuo PŪV sklypo ribos yra už ~180 m Š.vakarų kryptimi, adresu Smėlio g. 1.

2018.02-380SR-PAV	Lapas	Lapų	Laida
	28	42	0

21. Informacija apie planuojamos ūkinės veiklos teritorijoje ir gretimuose žemės sklypuose ar teritorijose esančius žemės gelmių išteklius, dirvožemį; geologinius procesus ir reiškinius (pvz., erozija, sufozija, karstas, nuošliaužas), geotopus, kurių duomenys kaupiami GEOLIS (geologijos informacijos sistema) duomenų bazėje (<https://epaslaugos.am.lt/>).

Žemės gelmių ištekliai. Remiantis Lietuvos Geologijos Tarnybos Naudingųjų iškasenų telkinių žemėlapiu⁴, planuojamos ūkinės veiklos aplinkoje išžvalgytų ar eksploatuojamų naudingųjų iškasenų telkinių nėra.

Artimiausias naudingųjų iškasenų telkinys – naudojamas Pavembrių smėlio telkinys Nr. 4907, nuo planuojamos ūkinės veiklos sklypo ribos nutolęs 8,5 km vakarų kryptimi.

8 pav. Planuojama ūkinė veikla naudingųjų iškasenų telkinių atžvilgiu.

Dirvožemis. Pagal GEOLIS⁵ duomenų bazėje pateiktą informaciją, planuojamos ūkinės veiklos sklypo aplinkoje pelkių ir durpynų nėra.

Geologiniai procesai ir reiškiniai. Teritorija, kurioje planuojamos paukštėdės, į karstinį regioną nepatenka. Kitų geologinių procesų ir reiškinių (įgriuva, įslūga, griova, nuošliauža ir kt.) 5 km spinduliu nuo planuojamos ūkinės veiklos sklypo ribos nėra.

Geotopai. Remiantis Lietuvos geologijos tarnybos geotopų žemėlapiu⁶, planuojamos ūkinės veiklos aplinkoje geotopų nėra. Artimiausias, Mudrių šaltinio, geotopas nutolęs 11,5 km atstumu nuo planuojamos ūkinės veiklos sklypo ribos pietvakarių kryptimi (Nr. 169, tipas – šaltinis).

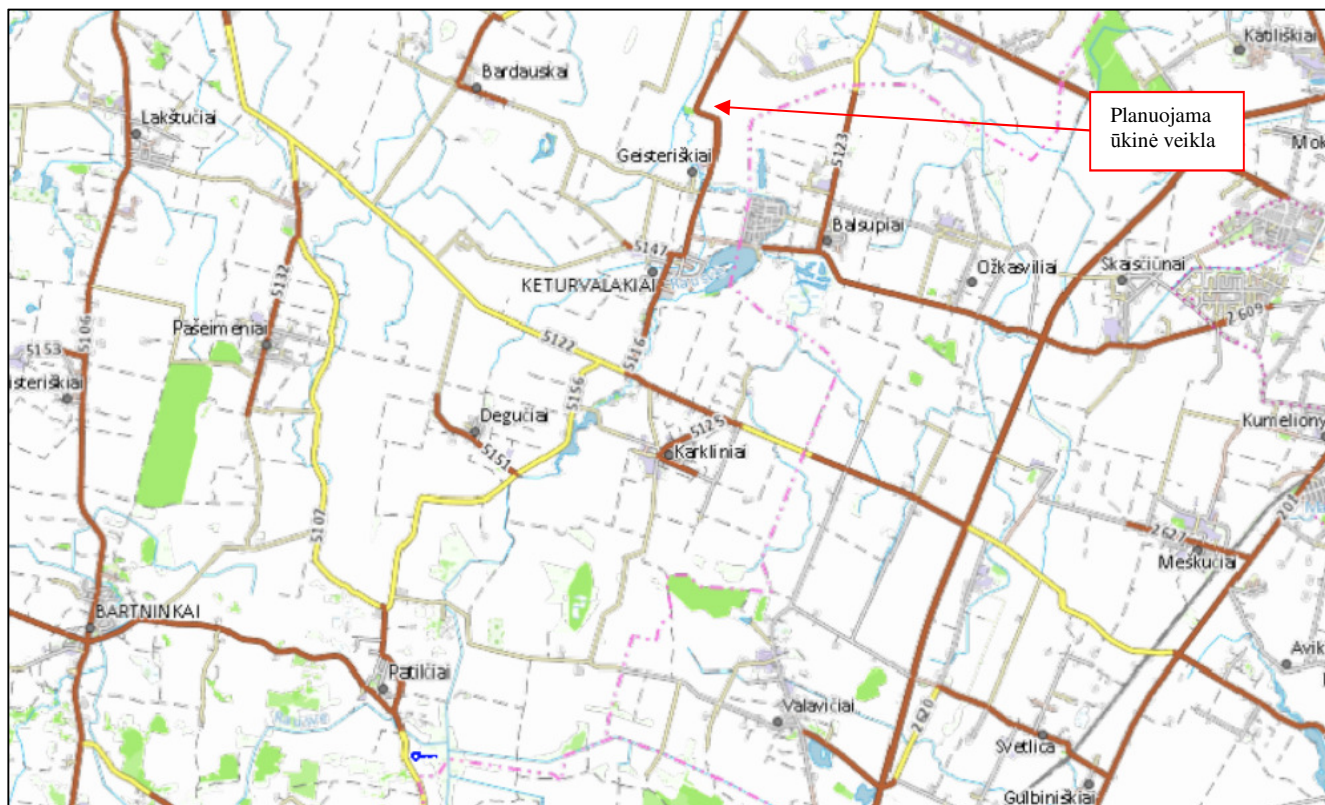
⁴ Lietuvos geologijos tarnyba, <http://www.lgt.lt/epaslaugos/elpaslauga.xhtml>

⁵ <https://www.lgt.lt/epaslaugos/elpaslauga.xhtml>

⁶ <https://www.lgt.lt/epaslaugos/elpaslauga.xhtml>

2018.02-380SR-PAV	Lapas	Lapų	Laida
	29	42	0

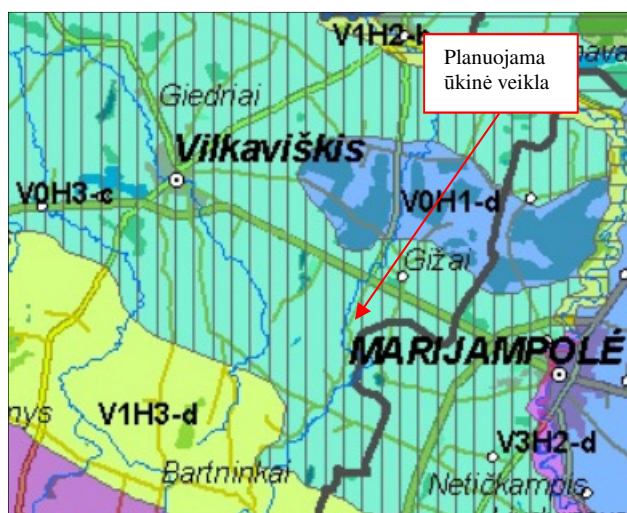

9 pav. Planuojama ūkinė veikla geotopų atžvilgiu.

22. Informacija apie planuojamos ūkinės veiklos teritorijoje ir gretimuose žemės sklypuose ar teritorijose esantį kraštovaizdį, jo charakteristiką (vyraujantis tipas, natūralumas, mozaikiškumas, įvairumas, kultūrinės vertybės, tradiciškumas, reikšmė regiono mastu, estetinės ypatybės, svarbiausios regyklos, apžvalgos taškai ir panoramos (sklypo apžvelgiamumas ir padėtis svarbiausių objektų atžvilgiu), lankytinos ir kitos rekreacinės paskirties vietos), gamtinį karkasą, vietovės reljefą. Ši informacija pateikiama vadovaujantis Europos kraštovaizdžio konvencijos, Europos Tarybos ministrų komiteto 2008 m. rekomendacijų CM/Rec (2008)3 valstybėms narėms dėl Europos kraštovaizdžio konvencijos įgyvendinimo gairių nuostatomis (<http://www.am.lt/VI/index.php#a/12929>), Lietuvos kraštovaizdžio politikos kryptių aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. gruodžio 1 d. nutarimu Nr. 1526 „Dėl Lietuvos Respublikos kraštovaizdžio politikos kryptių aprašo patvirtinimo“, Nacionalinio kraštovaizdžio tvarkymo plano, patvirtinto Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2015 m. spalio 2 d. įsakymu. Nr. D1-703 „Dėl Nacionalinio kraštovaizdžio tvarkymo plano patvirtinimo“, sprendiniais ir Lietuvos Respublikos kraštovaizdžio erdvinės struktūros įvairovės ir jos tipų identifikavimo studija (http://www.am.lt/VI/article.php3?article_id=13398), kurioje vertingiausios estetiniu požiūriu Lietuvos kraštovaizdžio vizualinės struktūros yra išskirtos šioje studijoje pateiktame Lietuvos kraštovaizdžio vizualinės struktūros žemėlapyje ir pažymėtos indeksais V3H3, V2H3, V3H2, V2H2, V3H1, V1H3, ir kurių vizualinis dominantiškumas yra a, b, c.

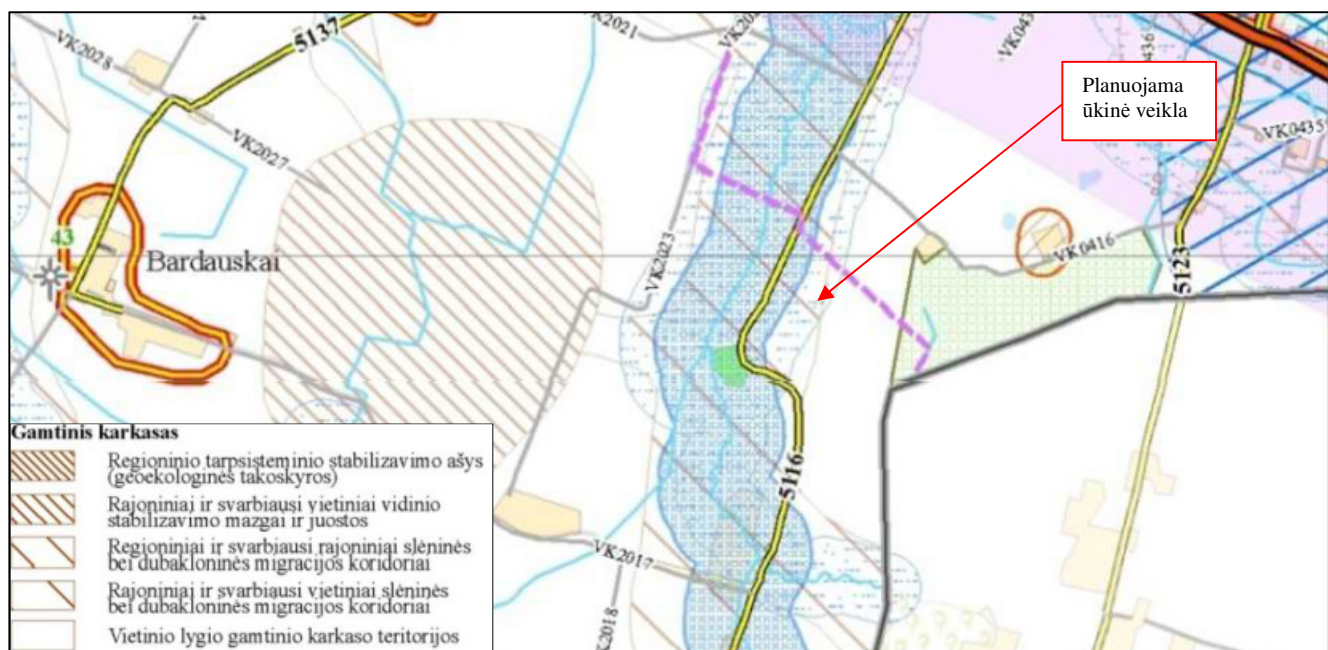
Kraštovaizdis. Pagal „Lietuvos Respublikos kraštovaizdžio erdvinės struktūros įvairovės ir jos tipų identifikavimo studiją, 2013 m.“, planuojama ūkinė veikla patenka į V0H3-c pamatinį vizualinės struktūros tipą. Vertikaliąją sąsąskaidą (erdvinis dispersiškumas) V0 – neišreikšta vertikaliąją sąsąskaidą (lyguminis kraštovaizdis su 1 lygmens videotopais). Horizontaliąją sąsąskaidą (erdvinis atvirumas) H3 – vyraujančių atvirų pilnai apžvelgiamų erdvių kraštovaizdis. Vizualinis dominantiškumas c – kraštovaizdžio erdvinė struktūra neturi išreikštų dominantų. Teritorija nėra priskiriama prie vertingiausių estetiniu požiūriu.

2018.02-380SR-PAV	Lapas	Lapų	Laida
	30	42	0

10 pav. Ištrauka iš Lietuvos Respublikos kraštovaizdžio erdvinės struktūros įvairovės ir jos tipų identifikavimo studijos Lietuvos kraštovaizdžio vizualinės struktūros žemėlapy⁷.

Gamtinis karkasas. Remiantis Vilkaviškio rajono savivaldybės teritorijos bendrojo plano sprendinių žemės naudojimo ir apsaugos reglamentų brėžiniu, dalis planuojamos ūkinės veiklos sklypo patenka į gamtinio karkaso teritoriją – rajoninius ir svarbiausius vietinius slėninės bei dubakloninės migracijos koridorius.

11 pav. Planuojama ūkinė veikla gamtinio karkaso atžvilgiu.

Vietovės reljefas. Geomorfologiniu požiūriu nagrinėjama teritorija patenka į pietvakarių Lietuvos limnoglacialinių žemumų sritį – Nemuno žemupio limnoglacialinę lygumą ^{Klaida! Žymelė neapibrėžta.}

⁷ <http://www.am.lt/VI/files/File/kraštovaizdis/leidiniai/Videomorfo.jpg>

2018.02-380SR-PAV	Lapas	Lapų	Laida
	31	42	0

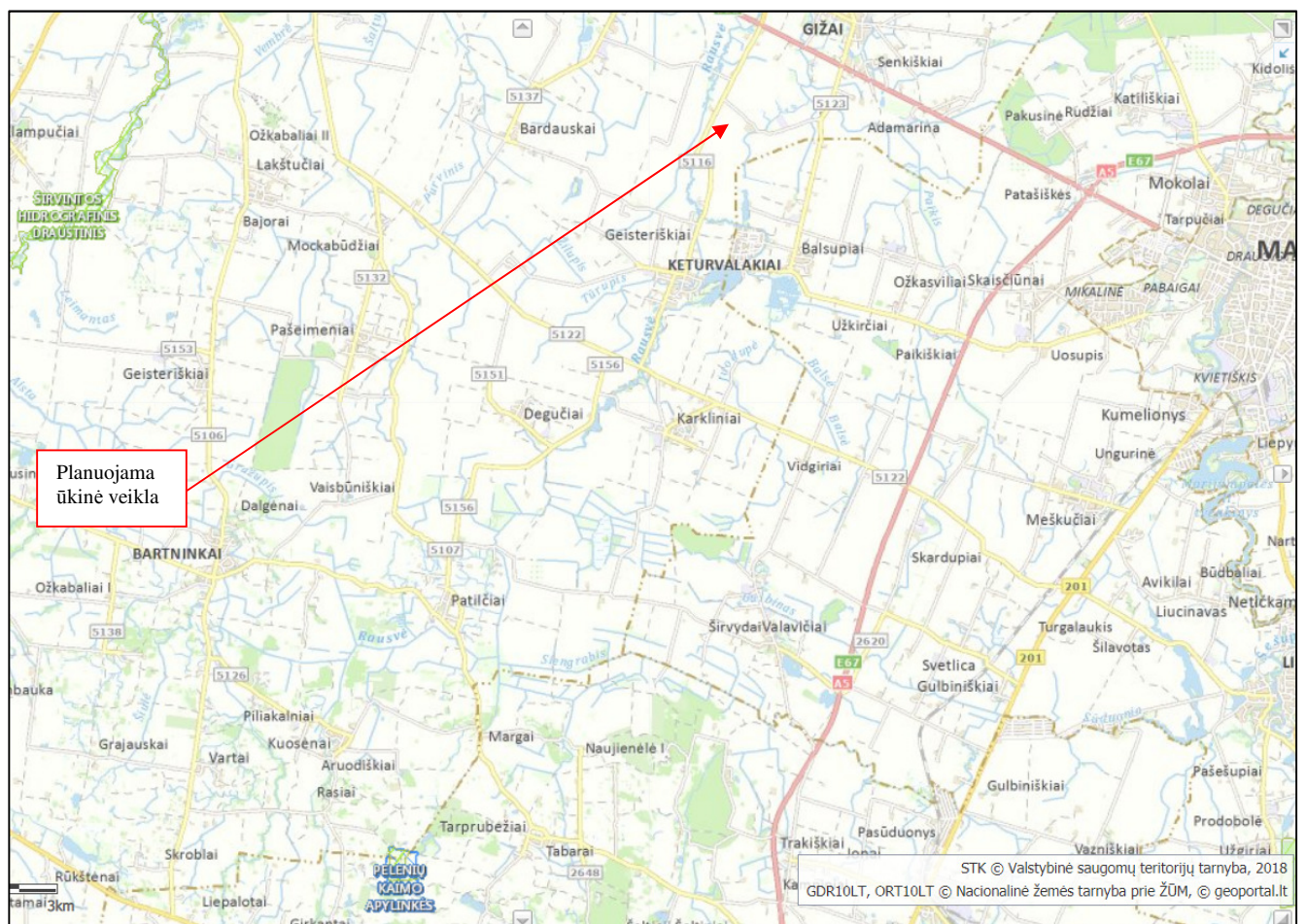

23. Informacija apie planuojamos ūkinės veiklos teritorijoje ir gretimuose žemės sklypuose ar teritorijose esančias saugomas teritorijas, įskaitant Europos ekologinio tinklo „Natura 2000“ teritorijas, ir jose saugomas Europos Bendrijos svarbos natūralias buveines bei rūšis, kurios registruojamos Saugomų teritorijų valstybės kadastro duomenų bazėje (<https://stk.am.lt/portal/>) ir šių teritorijų atstumus nuo planuojamos ūkinės veiklos vietos (objekto ar sklypo, kai toks suformuotas, ribos).

Planuojamos ūkinės veiklos sklypas nepatenka į saugomas teritorijas ir su jomis nesiriboja. Artimiausia saugoma teritorija ~11,3 km vakarų kryptimi nuo planuojamos ūkinės veiklos sklypo ribos nutolęs Širvintos hidrografinis draustinis. Artimiausia „Natura 2000“ teritorija ~15,5 km pietų kryptimi nuo planuojamos ūkinės veiklos sklypo ribos nutolusios Pelenių kaimo apylinkės (BAST).

Širvintos hidrografinio draustinio steigimo tikslas – išsaugoti salpinio slėnio smarkiai vingiuotą Širvintos upės atkarpą vidurupyje.

Pelenių kaimo apylinkės (BAST) priskyrimo „Natura 2000“ tinklui tikslas – 6210 Stepinės pievos.

12 pav. Planuojama ūkinė veikla saugomų teritorijų atžvilgiu⁸.

⁸ <https://stk.am.lt/portal/>

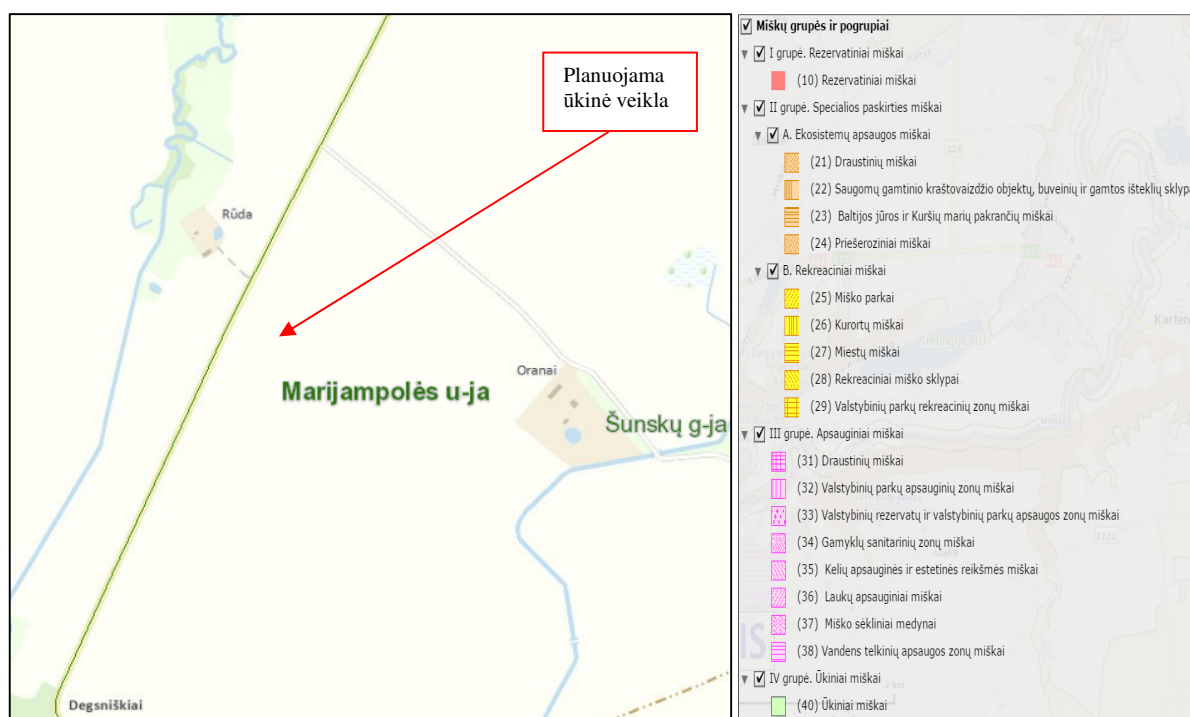
2018.02-380SR-PAV	Lapas	Lapų	Laida
	32	42	0

24. Informacija apie planuojamos ūkinės veiklos teritorijoje ir gretimuose žemės sklypuose ar teritorijose esančią biologinę įvairovę:

24.1. biotopus, buveines (įskaitant Europos Bendrijos svarbos natūralias buveines, kurių erdviniai duomenys pateikiami Lietuvos erdvinės informacijos portale www.geoportal.lt/map): miškus, jų paskirtį ir apsaugos režimą (informacija kaupiama Lietuvos Respublikos miškų valstybės kadastru), pievas (išskiriant natūralias), pelkes, vandens telkinius ir jų apsaugos zonas, juostas, jūros aplinką ir kt., jų gausumą, kiekį, kokybę ir regeneracijos galimybes, natūralios aplinkos atsparumą;

Mišakai ir pievos. Remiantis Valstybinės miškų tarnybos kadastro žemėlapiu duomenimis¹², planuojamos ūkinės veiklos sklypo aplinkoje miškų nėra.

Už 170 m rytų kryptimi nuo planuojamos ūkinės veiklos sklypo ribos yra natūralios pievų buveinės – EB svarbos 6510 Šienaujamos mezofitų pievos.

13 pav. Planuojama ūkinė veikla miškų grupių ir pogrupių atžvilgiu.

Pelkės ir durpynai. Remiantis Lietuvos geologijos tarnybos Lietuvos pelkių ir durpynų žemėlapiu⁹, planuojamos ūkinės veiklos sklypas nesiriboja su pelkėmis ir durpynais.

Vandens telkiniai ir jų apsaugos zonos. Planuojamos ūkinės veiklos sklypas su paviršinio vandens telkiniais nesiriboja. Rytuose sklypas ribojasi su melioracijos grioviu. Artimiausias vandens telkinys yra upė Rausvė, nutolusi už 155 m vakarų kryptimi nuo planuojamos ūkinės veiklos sklypo ribos. Remiantis Lietuvos Respublikos upių, ežerų ir tvenkinių kadastru¹⁰, Rausvės upės apsaugos zonos plotis – 200 m, pakrantės apsaugos juostos plotis – 5 m. Remiantis Vilkaviškio rajono savivaldybės teritorijos bendrojo plano Nr. T00049461 pagrindinių sprendinių brėžinio Žemės naudojimo ir apsaugos reglamentų brėžiniu, Rausvės upės apsaugos zonos plotis – 500 m. Remiantis Nekilnojamojo turto registro centrinio duomenų banko duomenimis ir žemės sklypo planu (pridedama prieduose), žemės sklype nėra paviršinio vandens telkinių apsaugos zonų ir pakrantės apsaugos juostų, žemės naudojimo apribojimai netaikomi.

⁹ <https://www.lgt.lt/epaslaugos/elpaslauga.xhtml>

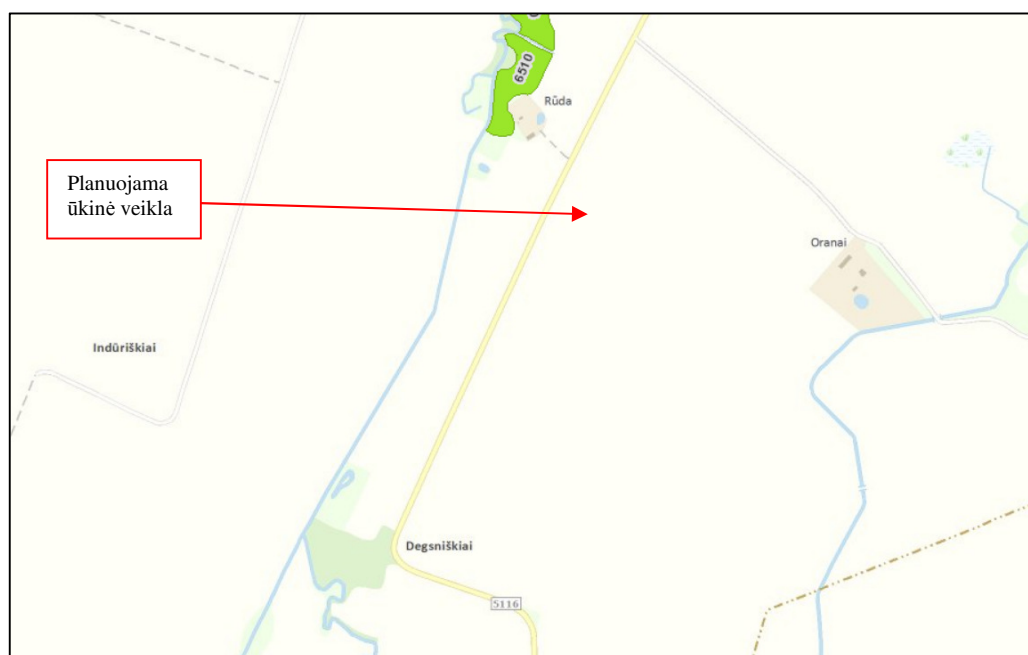
¹⁰ <https://uetk.am.lt/portal/startPageForm.action>

2018.02-380SR-PAV	Lapas	Lapų	Laida
	33	42	0

14 pav. Planuojama ūkinė veikla vandens telkinių atžvilgiu¹¹.

EB svarbos buveinės. Pagal EB svarbos buveinių inventorizacijos duomenų bazę planuojama ūkinė veikla nepatenka ir nesiriboja su Europos bendrijos svarbos natūraliomis buveinėmis. Artimiausia EB svarbos 6510 Šienaujamos mezofitų pievos, nutolusios ~170 m rytų kryptimi nuo planuojamos ūkinės veiklos sklypo ribos.

15 pav. Planuojama ūkinė veikla EB svarbos buveinių atžvilgiu¹²

¹¹ <https://uetk.am.lt/portal/startPageForm.action>

¹² <https://www.geoportal.lt/map/#>

2018.02-380SR-PAV	Lapas	Lapų	Laida
	34	42	0

24.2. augaliją, grybiją ir gyvūniją, ypatingą dėmesį skiriant saugomoms rūšims, jų augavietėms ir radavietėms, kurių informacija kaupiama SRIS (saugomų rūšių informacinė sistema) duomenų bazėje (<https://epaslaugos.am.lt/>), jų atstumą nuo planuojamos ūkinės veiklos vietos (objekto ar sklypo, kai toks suformuotas, ribos).

Augalija. Remiantis Lietuvos nacionalinio atlaso bendroju augalijos žemėlapiu^{Klaida! Žymelė neapibrėžta.}, nagrinėjamas sklypas yra žemės ūkio naudmenų teritorijoje, kuri yra plačialapių miškų vietoje.

Grybija. Remiantis Lietuvos nacionalinio atlaso valgomųjų grybų išteklių žemėlapiu^{Klaida! Žymelė neapibrėžta.}, nagrinėjama teritorija ir aplinka patenka į mažai grybingą rajoną.

Gyvūnija. Remiantis Lietuvos nacionalinio atlaso bendroju gyvūnijos žemėlapiu^{Klaida! Žymelė neapibrėžta.}, nagrinėjamas sklypas yra žemės ūkio naudmenų teritorijoje. Aplinkoje iš stambiųjų žinduolių plačiai paplitusios stirnos (*Capreolus capreolus*), vidutiniškai dažni šernai (*Sus scrofa*), galima sutikti mangutų (*Nyctereutes procyonoides*). Iš smulkiųjų žinduolių dažnai sutinkami paprastieji pelėnai (*Microtus arvalis*) ir kurmiai (*Talpa europaea*), paplitę pilkieji kiškiai (*Lepus euroaeus*), pilkosios žiurkės (*Rattus norvegicus*), geltonkaklės pelės (*Apodemus flavicollis*), naminės pelės (*Mus musculus*), baltakrūčiai ežiai (*Erinaceus concolor*). Plačiai paplitusių varliagyvių, roplių ir vabzdžių rūšių nėra. Plačiai paplitusios paukščių rūšys: dirvinis vieversys (*Alauda arvensis*).

Saugomų rūšių informacinės sistemos duomenys. Remiantis saugomų rūšių informacine sistema (SRIS), arčiausiai aptikta saugoma rūšis nuo planuojamos ūkinės veiklos sklypo – dirvinis sėjikas (*Pluvialis apricaria*), stebėta už 80 m nuo planuojamos ūkinės veiklos sklypo ribos. Veiklos požymiai – stebėtas gyvas (praskrendantis, besimaitinantis ir kt.).

25. Informacija apie planuojamos ūkinės veiklos teritorijoje ir gretimuose žemės sklypuose ar teritorijose esančias jautrias aplinkos apsaugos požiūriu teritorijas – vandens telkinių apsaugos zonas ir pakrantės apsaugos juostas, potvynių zonas (potvynių grėsmės ir rizikos teritorijų žemėlapis pateiktas – <http://potvyniai.aplinka.lt/potvyniai>), karstinį regioną, požeminio vandens vandenvietes ir jų apsaugos zonas.

Vandens telkinių apsaugos zonos ir pakrantės apsaugos juostos. Informacija pateikta 24.1 punkte.

Potvynių zonos. Remiantis potvynių grėsmės ir rizikos žemėlapiu¹³, planuojamos ūkinės veiklos sklypas į sniego tirpsmo ir liūčių bei ledo sangrūdų potvynių zonas nepatenka. 5 km atstumu nuo sklypo ribos sniego tirpsmo ir liūčių bei ledo sangrūdų potvynių zonų nėra.

Karstinis regionas. Remiantis GEOLIS⁴ duomenų bazėje pateikta informacija, žemės ūkio bendrovės sklypas nepatenka į karstinį rajoną.

Vandenvietės. Remiantis Lietuvos Geologijos tarnybos požeminio vandens vandenviečių žemėlapiu¹⁴, ~1,9 km atstumu nuo planuojamos ūkinės veiklos sklypo ribos įrengta Balsupių (Marijampolės r.) požeminio vandens vandenvietė (registro Nr. 4719), kuriai sanitarinė apsaugos zona neįsteigta, yra sanitarinės apsaugos zonos projektas, išteklių rūšis – geriamasis gėlas vanduo.

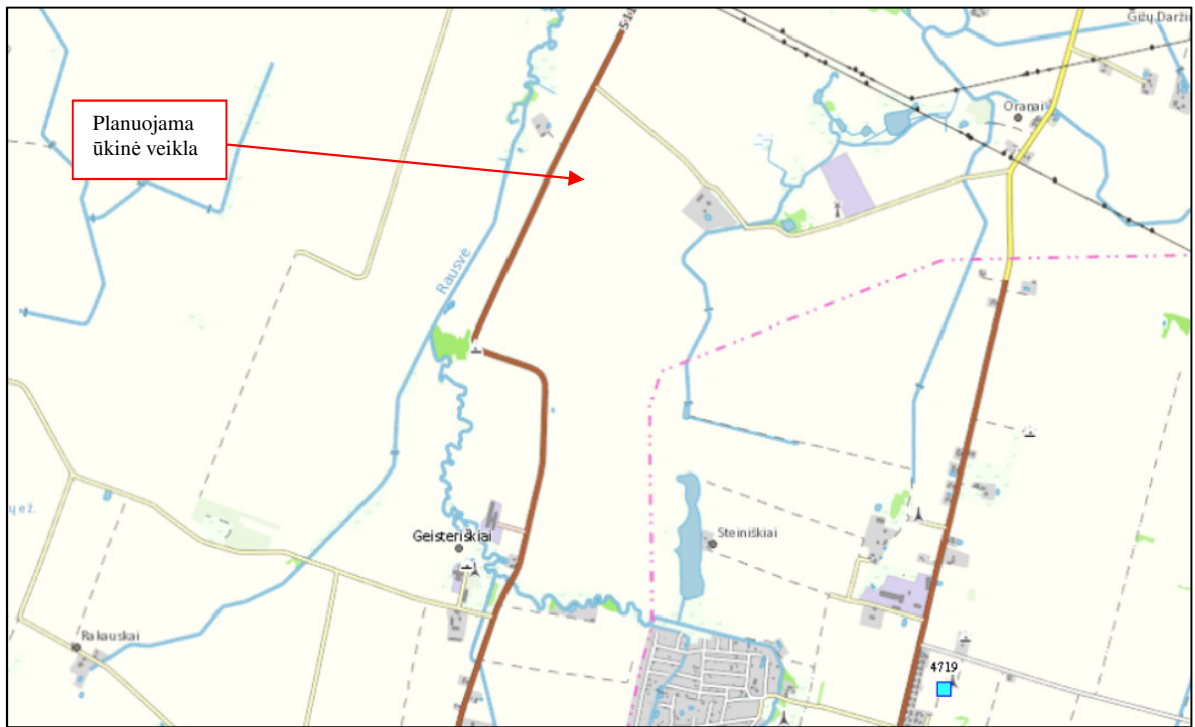
¹³ Aplinkos apsaugos agentūra,

<http://maps.lt.maps.arcgis.com/apps/SocialMedia/index.html?appid=4da009f97bec4571bc6f3eac277c7841>

¹⁴ Lietuvos geologijos tarnyba, <http://www.lgt.lt/epaslaugos/elpaslauga.xhtml>

2018.02-380SR-PAV	Lapas	Lapų	Laida
	35	42	0

1 pav. Planuojama ūkinė veikla požeminio vandens vandenviečių atžvilgiu.

Remiantis Vilkaviškio rajono savivaldybės teritorijos bendrojo plano sprendinių žemės naudojimo ir apsaugos reglamentų brėžiniu, planuojamos ūkinės veiklos vieta nepatenka į vandenviečių sanitarines apsaugos juostas.

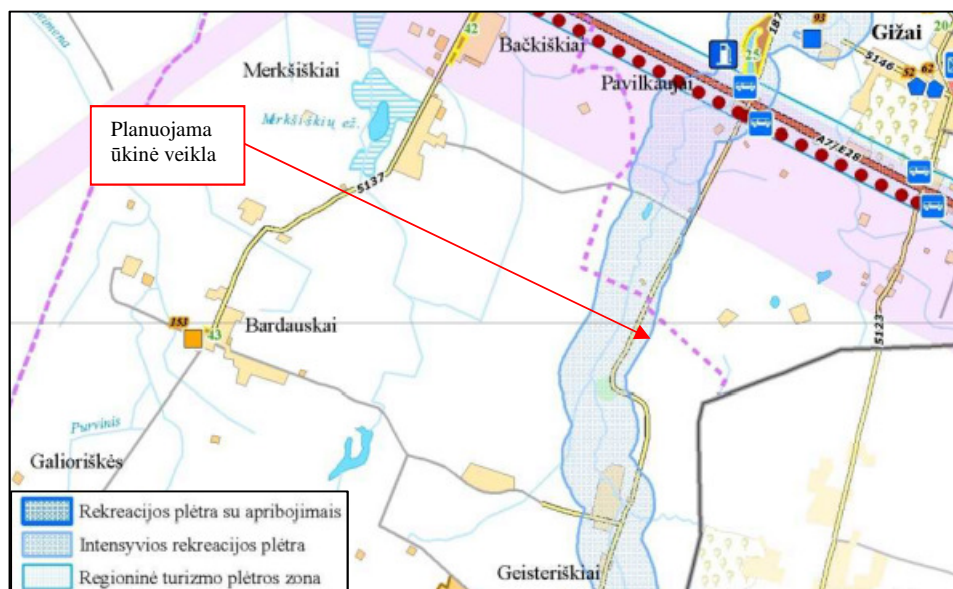
26. Informacija apie planuojamos ūkinės veiklos teritorijos ir gretimų žemės sklypų ar teritorijų taršą praeityje, jeigu jose vykdant ūkinę veiklą buvo nesilaikoma aplinkos kokybės normų (pagal vykdyto aplinkos monitoringo duomenis, pagal teisės aktų reikalavimus atlikto ekogeologinio tyrimo rezultatus).

Informacijos apie teritorijos taršą praeityje nėra.

27. Planuojamos ūkinės veiklos žemės sklypo ar teritorijos išsidėstymas rekreacinių, kurortinių, gyvenamosios, visuomeninės paskirties, pramonės ir sandėliavimo, inžinerinės infrastruktūros teritorijų atžvilgiu, nurodomas atstumus nuo šių teritorijų ir (ar) esamų statinių iki planuojamos ūkinės veiklos vietos (objekto ar sklypo, kai toks suformuotas, ribos).

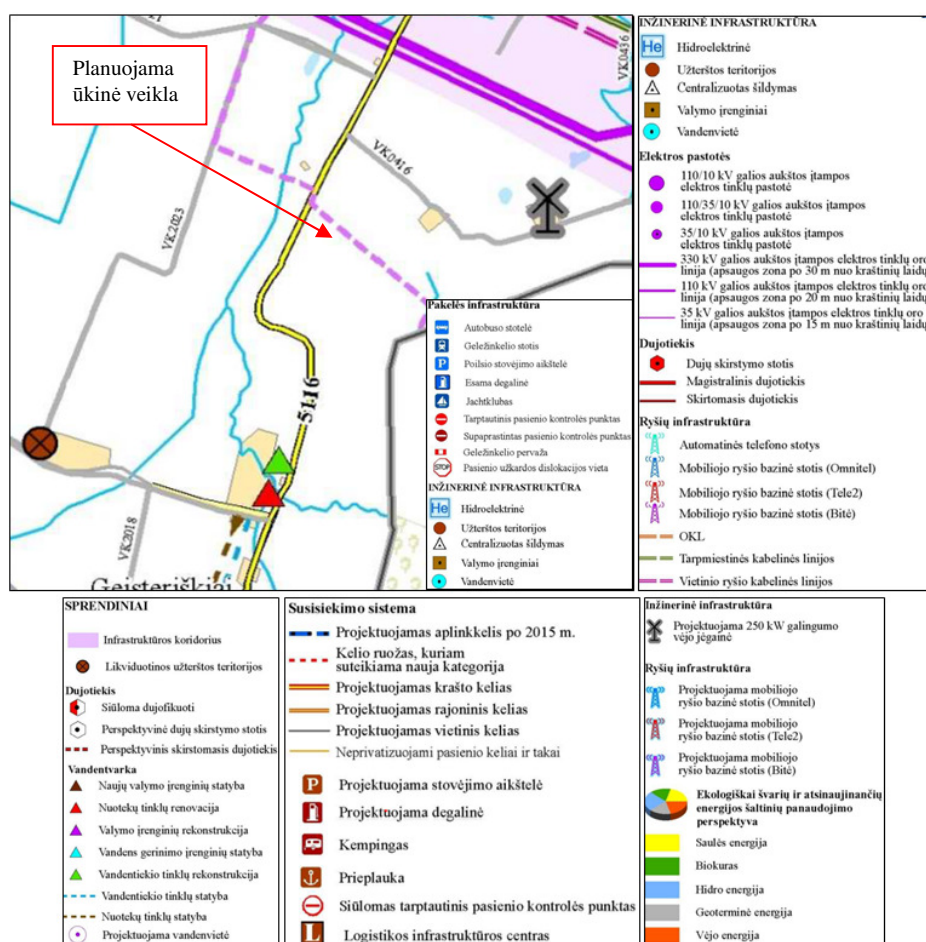
Remiantis Vilkaviškio rajono savivaldybės teritorijos bendrojo plano sprendinių rekreacijos, turizmo, gamtos ir kultūros paveldo plėtojimo brėžiniu, dalis planuojamos ūkinės veiklos sklypo patenka į intensyvios rekreacijos plėtros teritoriją. Kiti artimiausi rekreaciniai objektai ir turistinės teritorijos nutolę daugiau kaip 0,5 km nuo planuojamos ūkinės veiklos sklypo ribos.

2018.02-380SR-PAV	Lapas	Lapų	Laida
	36	42	0

16 pav. Planuojama ūkinė veikla rekreacinių ir turistinių teritorijų atžvilgiu.

Remiantis Vilkaviškio rajono savivaldybės teritorijos bendrojo plano sprendinių inžinerinės infrastruktūros ir susisiekimo brėžiniu, planuojamos ūkinės veiklos aplinkoje inžinerinės infrastruktūros ir susisiekimo objektai nutolę daugiau kaip 0,5 km atstumu nuo planuojamos ūkinės veiklos sklypo ribos.

17 pav. Planuojama ūkinė veikla inžinerinės infrastruktūros ir susisiekimo atžvilgiu.

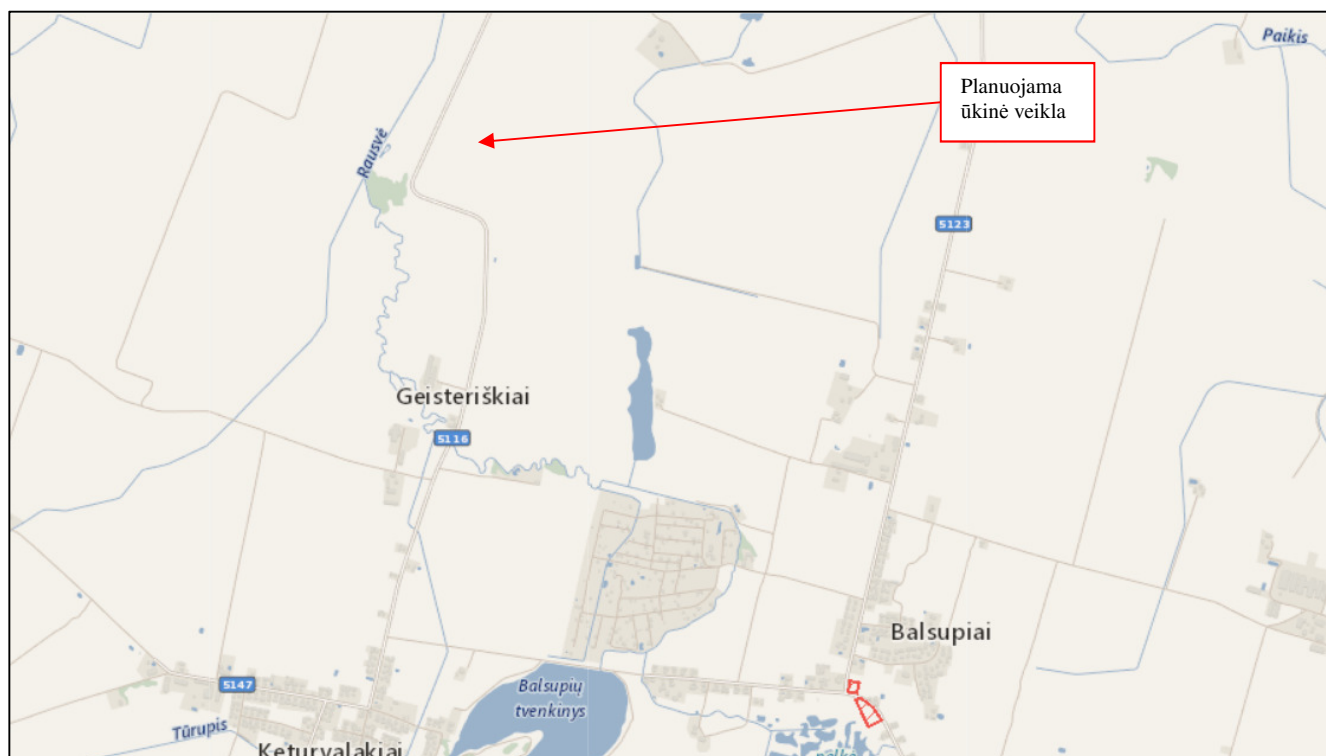

Artimiausios visuomeninės paskirties teritorijos nutolusios nuo planuojamų paukštidžių sklypo ribos:

- Keturvalakių seniūnija, Vilkaviškio rajono savivaldybės administracija 3,1 km pietvakarių kryptimi;
- Vilkaviškio r. viešoji biblioteka, Keturvalakių filialas 3,1 km pietvakarių kryptimi;
- Vilkaviškio r. Keturvalakių paštas 3,1 km pietvakarių kryptimi;
- Gižų Šv. Antano Paduviečio bažnyčia 3,1 km šiaurės rytų kryptimi;
- Vilkaviškio r. Keturvalakių mokykla – daugiaviečių centras 3,3 km pietvakarių kryptimi;
- Vilkaviškio r. Gižų Kazimiero Baršausko mokykla-daugiaviečių centras 3,4 km šiaurės rytų kryptimi;
- Gižų paštas 3,4 km 3,4 km šiaurės rytų kryptimi;
- Gižų medicinos punktas 3,4 km šiaurės rytų kryptimi.

28. Informacija apie planuojamos ūkinės veiklos žemės sklype ar teritorijoje esančias nekilnojamas kultūros vertybes (kultūros paveldo objektus ir (ar) vietas), kurios registruotos Kultūros vertybių registre (<http://kvr.kpd.lt/heritage>), jų apsaugos reglamentą ir zonas, atstumą nuo planuojamos ūkinės veiklos vietos (objekto ar sklypo, kai toks suformuotas, ribos).

Remiantis kultūros vertybių registro duomenimis¹⁵, artimiausia nekilnojamoji kultūros vertybė, nuo planuojamos ūkinės veiklos sklypo nutolusi 2,4 km pietryčių kryptimi, yra Balsupių kaimo senosios kapinės (unikalus objekto kodas 21817).

18 pav. Planuojama ūkinė veikla nekilnojamojū kultūros vertybių atžvilgiu.

¹⁵ <http://kvr.kpd.lt/#/static-heritage-search>

2018.02-380SR-PAV	Lapas	Lapų	Laida
	38	42	0

IV. GALIMO POVEIKIO APLINKAI RŪŠIS IR APIBŪDINIMAS

29. Apibūdinamas ir įvertinamas tikėtinas reikšmingas poveikis aplinkos elementams ir visuomenės sveikatai, atsižvelgiant į dydį ir erdvinį mastą (pvz., geografinę vietovę ir gyventojų, kuriems gali būti daromas poveikis, skaičių); pobūdį (pvz., teigiamas ar neigiamas, tiesioginis ar netiesioginis); poveikio intensyvumą ir sudėtingumą (pvz., poveikis intensyvės tik paukščių migracijos metu); poveikio tikimybę (pvz., tikėtinas tik avarijų metu); tikėtiną poveikio pradžią, trukmę, dažnumą ir grįžtamumą (pvz., poveikis bus tik statybos metu, lietaus vandens išleidimas gali padidinti upės vandens debitą, užlieti žuvų nerštavietes, sukelti eroziją, nuošliaužas); suminį poveikį su kita vykdoma ūkine veikla ir (arba) pagal teisės aktų reikalavimus patvirtinta ūkinės veiklos plėtra gretimose teritorijose (pvz., kelių veiklos rūšių vandens naudojimas iš vieno vandens šaltinio gali sumažinti vandens debitą, sutrikdyti vandens gyvūnijos mitybos grandinę ar visą ekologinę pusiausvyrą, sumažinti ištirpusio vandenyje deguonies kiekį), ir galimybes išvengti reikšmingo neigiamo poveikio ar užkirsti jam kelią:

29.1. gyventojams ir visuomenės sveikatai, įskaitant galimą poveikį gyvenamajai, rekreacinei, visuomeninei aplinkai dėl fizikinės, cheminės (atsižvelgiant į foninį užterštumą), biologinės taršos, kvapų (pvz., vykdant veiklą, susidarys didelis oro teršalų kiekis dėl kuro naudojimo, padidėjusio transporto srauto, gamybos proceso ypatumų ir pan.);

Vadovaujantis iš ūkinės veiklos į atmosferą išmetamų teršalų sklaidos pažemio sluoksnyje ir triukšmo sklaidos skaičiavimais – sprendžiame, kad neigiamo poveikio gyventojams ir visuomenės sveikatai nebus. Rekreacinei aplinkai neigiamas poveikis taip pat nenumatomas.

Dėl planuojamos ūkinės veiklos galimas neigiamas poveikis žmonių psichinei sveikatai, kurį gali sukelti iš ūkio sklindančio triukšmo girdėjimas, sklindančių kvapų užuodimas ir kt. Siekiant mažinti gyventojų psichinę įtampą ir ilgalaikes neigiamas emocijas bus atliekama informacijos sklaida apie planuojamą ūkinę veiklą, objekto rizikos veiksnius. Vieši susirinkimai bus rengiami viešinant Kaimo plėtros žemėtvarkos projektą, remiantis Kaimo plėtros žemėtvarkos projektų rengimo taisyklėmis (LR žemės ūkio ministro ir LR aplinkos ministro 2014-07-28 įsakymo Nr. 3D-438/D1-614 redakcija) arba viešinant paukštidžių statinių ir statinių dalių projektinius pasiūlymus, remiantis Statybos techniniu reglamentu STR 1.04.04:2017 „Statinio projektavimas, projekto ekspertizė“ (LR aplinkos ministro 2016 m. lapkričio 7 d. įsakymas Nr. D1-738).

29.2. biologinei įvairovei, įskaitant galimą poveikį natūralioms buveinėms dėl jų užstatymo arba kitokio pobūdžio sunaikinimo, pažeidimo ar suskaidymo, hidrologinio režimo pokyčio, miškų suskaidymo, želdinių sunaikinimo ir pan.; galimas natūralių buveinių tipų plotų sumažėjimas, saugomų rūšių, jų augaviečių ir radaviečių išnykimas ar pažeidimas, galimas reikšmingas poveikis gyvūnų maitinimuisi, migracijai, veisimuisi ar žiemojimui;

Planuojama ūkinė veikla numatoma jau suformuotame žemės sklype, kuriame šiuo metu vykdoma žemės ūkio veikla – žemė yra ariama, todėl reikšmingo neigiamo poveikio biologinei įvairovei ir natūralioms buveinėms nenumatoma. Gyvūnų maitinimuisi, migracijai, veisimuisi ir žiemojimui ūkinė veikla įtakos neturės.

2018.02-380SR-PAV	Lapas	Lapų	Laida
	39	42	0

29.3. saugomoms teritorijoms ir Europos ekologinio tinklo „Natura 2000“ teritorijoms. Kai planuojamą ūkinę veiklą numatoma įgyvendinti „Natura 2000“ teritorijoje ar „Natura 2000“ teritorijos artimoje aplinkoje, planuojamos ūkinės veiklos organizatorius ar PAV dokumentų rengėjas, vadovaudamasis Planų ar programų ir planuojamos ūkinės veiklos įgyvendinimo poveikio įsteigtoms ar potencialioms „Natura 2000“ teritorijoms reikšmingumo nustatymo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2006 m. gegužės 22 d. įsakymu Nr. D1-255 „Dėl Planų ar programų ir planuojamos ūkinės veiklos įgyvendinimo poveikio įsteigtoms ar potencialioms „Natura 2000“ teritorijoms reikšmingumo nustatymo tvarkos aprašo patvirtinimo“, turi pateikti Agentūrai Valstybinės saugomų teritorijų tarnybos prie Aplinkos ministerijos ar saugomų teritorijų direkcijos, kurios administruojamoje teritorijoje yra Europos ekologinio tinklo „Natura 2000“ teritorija arba kuriai tokia teritorija priskirta Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatymo nustatyta tvarka (toliau – saugomų teritorijų institucija), išvadą dėl planuojamos ūkinės veiklos įgyvendinimo poveikio Europos ekologinio tinklo „Natura 2000“ teritorijai reikšmingumo;

Planuojama veikla nėra susijusi su įsteigtomis ar potencialiomis „Natura 2000“ teritorijomis ar artima joms aplinka, todėl vadovaujantis „Natura 2000“ teritorijoms reikšmingumo nustatymo tvarkos aprašo (2006, Nr. 61-2214) 30 punktu, planuojamos veiklos poveikio reikšmingumas „Natura 2000“ teritorijoms neatliekamas. Neigiamas poveikis saugomoms teritorijoms ir „Natura 2000“ teritorijoms nenumatomas.

29.4. žemei (jos paviršiui ir gelmėms) ir dirvožemiui, pavyzdžiui, dėl cheminės taršos; dėl numatomų didelės apimties žemės darbų (pvz., kalvų nukasimo, vandens telkinių gilinimo); gausaus gamtos išteklių naudojimo; pagrindinės žemės naudojimo paskirties pakeitimo;

Ūkinės veiklos vietoje nėra vertingų saugomų geologinių objektų. Ūkinės veiklos vieta nėra lengvai pažeidžiama erozijos ir nėra karstiniame rajone.

Planuojamų statybos darbų metu nukastas dirvožemio sluoksnis bus saugomas teritorijoje, o baigus statybos darbus bus panaudojamas tų pačių teritorijų tvarkymui. Neigiamo poveikio žemei ir dirvožemiui nenumatoma. Dirvožemio erozija ar padidinta tarša nenumatoma.

29.5. vandeniui, paviršinių vandens telkinių apsaugos zonoms ir (ar) pakrantės apsaugos juostoms, jūros aplinkai (pvz., paviršinio ir požeminio vandens kokybei, hidrologiniam režimui, žvejybai, navigacijai, rekreacijai);

Planuojamos ūkinės veiklos sklypas su paviršinio vandens telkiniais nesiriboja, į pakrantės apsaugos juostas nepatenka. Nedidelė dalis sklypo patenka į vandens telkinio apsaugos zoną. Remiantis Specialiosiomis žemės ir miško naudojimo sąlygomis, patvirtintomis Vyriausybės nutarimu 1992 m. gegužės 12 d. Nr. 343 (aktuali redakcija nuo 2017 06 22), 127.9 straipsniu, draudžiama statyti naujus gyvenamuosius namus, vasarnamius, ūkininkų ūkio ir kitus pastatus arčiau kaip 50 metrų už pakrantės apsaugos juostas. Planuojamų paukštidžių komplekso statiniai nuo pakrantės apsaugos juostos nutolę 215 m.

Poveikis paviršinio ir požeminio vandens kokybei, hidrologiniam režimui, žvejybai, navigacijai, rekreacijai nenumatomas.

29.6. orui ir klimatui (pvz., aplinkos oro kokybei, mikroklimatui);

Atlikus objekto išmetamų teršalų sklaidos modeliavimą, nustatyta kad teršalų ribinės vertės aplinkos ore nebūtų viršytos. Didžiausia teršalo koncentracija be foninio oro užterštumo numatoma amoniako, ribinės vertėmis siektų 0,22 RV, tuo tarpu su foniniu užterštumu didžiausia būtų kietųjų dalelių (2.5um) metinė – 0,3 RV. Planuojama ūkinė veikla, neigiamos įtakos orui ir klimatui neturės.

2018.02-380SR-PAV	Lapas	Lapų	Laida
	40	42	0

29.7. kraštovaizdžiui, pasižyminčiam estetinėmis, nekilnojamosiomis kultūros ar kitomis vertybėmis, rekreaciniais ištekliais, ypač vizualiniu poveikiu dėl reljefo formų keitimo (pvz., pažeminimo, paaukštinimo, lyginimo), poveikiu gamtiniam karkasui;

Remiantis Vilkaviškio rajono savivaldybės teritorijos bendrojo plano sprendinių žemės naudojimo ir apsaugos reglamentų brėžiniu, planuojamos ūkinės veiklos sklypas patenka į žemės ūkio paskirties žemę, intensyvios rekreacijos plėtros teritoriją ir projektuojamą plotą miškui įveisti. Kraštovaizdžio atžvilgiu teritorija nėra priskiriama prie vertingiausių estetiniu požiūriu. Reljefo formos keičiamos nebus. Neigiamas poveikis kraštovaizdžiui nenumatomas.

29.8. materialinėms vertybėms (pvz., nekilnojamojo turto (žemės, statinių) paėmimas visuomenės poreikiams, poveikis statiniams dėl veiklos sukeliama triukšmo, vibracijos, dėl numatomų nustatyti nekilnojamojo turto naudojimo apribojimų);

Planuojamos ūkinės veiklos neigiamo poveikio materialinėms vertybėms nenumatoma.

29.9. nekilnojamosioms kultūros vertybėms (kultūros paveldo objektams ir (ar) vietovėms) (pvz., dėl veiklos sukeliama triukšmo, vibracijos, žemės naudojimo būdo ir reljefo pokyčių, užstatymo).

Artimiausia nekilnojamoji kultūros vertybė, nuo planuojamos ūkinės veiklos sklypo nutolusi 2,4 km pietryčių kryptimi, yra Balsupių kaimo senosios kapinės (unikalus objekto kodas 21817). Komplexo statyba dėl pakankamai didelio atstumo nedarys jokios įtakos šio kultūros objekto būklei.

Vadovaujantis Nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymu (1994 m. gruodžio 22 d., Nr. I-733) 9 str. 3 dalimi: „Jei atliekant statybos ar kitokius darbus aptinkama archeologinių radinių ar nekilnojamojo daikto vertingųjų savybių, valdytojai ar darbus atliekantys asmenys apie tai privalo pranešti savivaldybės paveldosaugos padalinii“.

30. Galimas reikšmingas poveikis Tvarkos aprašo 29 punkte nurodytų veiksmų sąveikai.

Reikšmingo poveikio aplinkos veiksnių sąveikai nenumatoma.

31. Galimas reikšmingas poveikis Tvarkos aprašo 29 punkte nurodytiems veiksniams, kurį lemia planuojamos ūkinės veiklos pažeidžiamumo rizika dėl ekstremaliųjų įvykių (pvz., didelių pramoninių avarijų ir (arba) ekstremaliųjų situacijų).

Planuojamos ūkinės veiklos pažeidžiamumo rizikos dėl ekstremaliųjų įvykių arba ekstremaliųjų situacijų (nelaimių) nėra, todėl reikšmingas poveikis aplinkos veiksniams nenumatomas.

32. Galimas reikšmingas tarpvalstybinis poveikis aplinkai.

Neigiamas tarpvalstybinis poveikis nenumatomas.

33. Numatomos priemonės galimam reikšmingam neigiamam poveikiui aplinkai išvengti, užkirsti jam kelią.

Numatomos poveikio mažinimo priemonės:

- paviršinės nuotekos nuo kraikinio mėšlo mėšlidės surenkamos į srutų kauptuvą ir kartu su srutomis naudojamos laukams tręšti;
- buitinės atliekos bus kaupiamos tam pritaikytuose konteineriuose ir atiduodamos atliekas tvarkančiai įmonei;
- darbų metu nukastas dirvožemio sluoksnis bus saugomas teritorijoje ir vėliau panaudojamas tų pačių teritorijų tvarkymui.
- kad neužteršti požeminių vandens telkinių, žemės ir betonavimo darbus turi būti numatoma atlikti ne lietingu periodu ir per trumpą laiką, sparčiai, nepaliekant įdubų ir vandens telkimosi zonų. Ruošiant pastatų pamatus, šulinių ir rezervuarų duobės turi būti iškastos su šiek tiek gilesniu prieduobiu, kur būtų galima pastatyti siurblių atsiktiniam

2018.02-380SR-PAV	Lapas	Lapų	Laida
	41	42	0

lietaus vandenims išsiurbti. Tuo sumažinama gruntinių vandenių užteršimo galimybė ir neišmirksta pamato gruntas;

- siekiant neužteršti paviršinių vandens telkinių statybos metu, pirmiausiai sutvarkomi privažiavimo keliai prie statybos aikštelių. Pagrindiniai statybos medžiagų gabenimo srantai nukreipiami kiek galima toliau nuo paviršinių vandens telkinių;
- kritusius paukščius ir kitus šalutinius gyvūninius produktus, bendrovė perduoda šalutinių gyvūninių produktų tvarkymo įmonei UAB „Rietavo veterinarinė sanitarija“.

Tinkamai eksploatuojant numatytas technologijas ir laikantis higienos reikalavimų, ūkis natūralioms ir pusiau natūralioms teritorijoms, kaip miškams, pelkėms bei urbanizuotoms teritorijoms, kaip aikštelėms, keliams ir kitiems užstatymams, laikantis projekte numatytos broilerių laikymo technologijos, kertamos, griaunamos ar teršiančios įtakos neturės. Bus neigiamas trumpalaikis (kol bus įvykdytas projektas) vizualinis poveikis.

2018.02-380SR-PAV	Lapas	Lapų	Laida
	42	42	0